

แนวทางการจัดการทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง หลังวิกฤติโควิด 19

Guidelines for financial management of students in the lower central
region After the Covid 19 crisis

กมลวรรณ พิมพ์แพทย์
กรรณิการ์ จะกอ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ก

ชื่อเรื่อง : แนวทางการจัดการทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง หลังวิกฤติโควิด 19

ผู้วิจัย : กมลวรรณ พิมพ์แพทย์ และกรรณิการ์ จะกอ

พ.ศ. : 2566

บทคัดย่อ

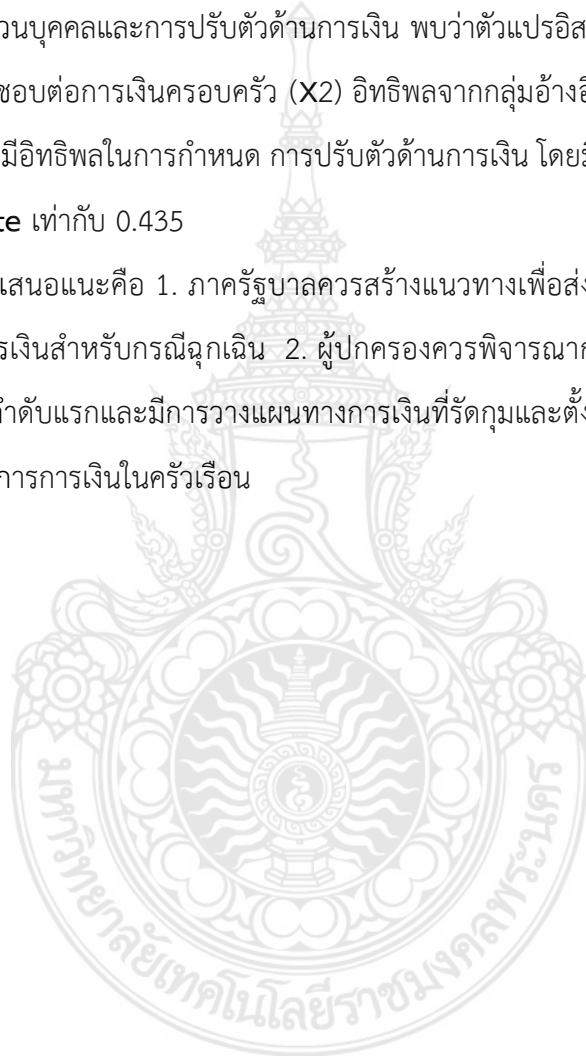
การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การศึกษา คือ ประการที่หนึ่ง เพื่อวิเคราะห์สภาวะความมั่นคงทางการเงินและปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงทางการเงินแก่สถาบันครอบครัวของนักศึกษาอย่างมีส่วนร่วม และเพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาทางการเงินของครอบครัวของนักศึกษาโดยผ่านนวัตกรรมทางการเงินที่อย่างมีส่วนร่วม การศึกษาครั้งนี้มีระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยเชิงผสม (Mixed method) โดยมีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวน 10 ตัวอย่าง และการวิจัยเชิงปริมาณเป็นการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยการปรับตัวทางการเงิน และปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลในตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง ด้วยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานโดยการทดสอบสมมติฐานและทำการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นตรงอย่างง่าย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์สรุปได้ว่า ตัวอย่างในการศึกษามีสัดส่วนเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน มีอายุเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 31-40 ปี และมีการศึกษาในระดับชั้นปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ/ผู้ประกอบการ/อาชีพอิสระ มีสถานะสมรสส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สมรส มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท ปัจจัยที่เป็นตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ในแต่ละปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ตั้งแต่ 3.51 ถึง 4.50 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรอิสระแต่ละคู่ พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันทุกค่าน้อยกว่า 0.8 ค่าสถิติ **Tolerance** มีค่าอยู่ในช่วง 0.420 ถึง 0.585 ค่าสถิติ **VIF** มีค่าในช่วง 1.708 ถึง 2.367 ปัจจัยที่เป็นตัวแปรตามคือการปรับตัวด้านการเงิน (Y) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (**S.D.**) คือ 4.22 และ 0.732

ข

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และการปรับตัวด้านการเงิน (Y) วิธีจับคู่ความแตกต่างน้อยที่สุดอย่างมีนัยสำคัญ (LSD) ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรด้านปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ในแต่ละตัวแปรมีความคิดเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับการปรับตัวทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาด้านปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลและการปรับตัวด้านการเงิน พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัว ได้แก่ ทศนคติต่อการบริหารเงิน (X1) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X4) มีอิทธิพลในการกำหนด การปรับตัวด้านการเงิน โดยมีค่า R^2 เท่ากับ 0.651 และค่า Std. Error of the Estimate เท่ากับ 0.435

การศึกษาค้นคว้านี้มีข้อเสนอแนะคือ 1. ภาครัฐบาลควรสร้างแนวทางเพื่อส่งเสริมการวางแผนทางการเงินโดยช่วงปกติและแผนทางการเงินสำหรับกรณีฉุกเฉิน 2. ผู้ปกครองควรพิจารณาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกและมีการวางแผนทางการเงินที่รัดกุมและตั้งเป้าหมายทางการเงินในระยะสั้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการการเงินในครัวเรือน

Title : Guidelines for financial management of students in the lower central region After the Covid 19 crisis

Researcher : Kamonwan Pimpat and Kannika Jakor

Year : 2023

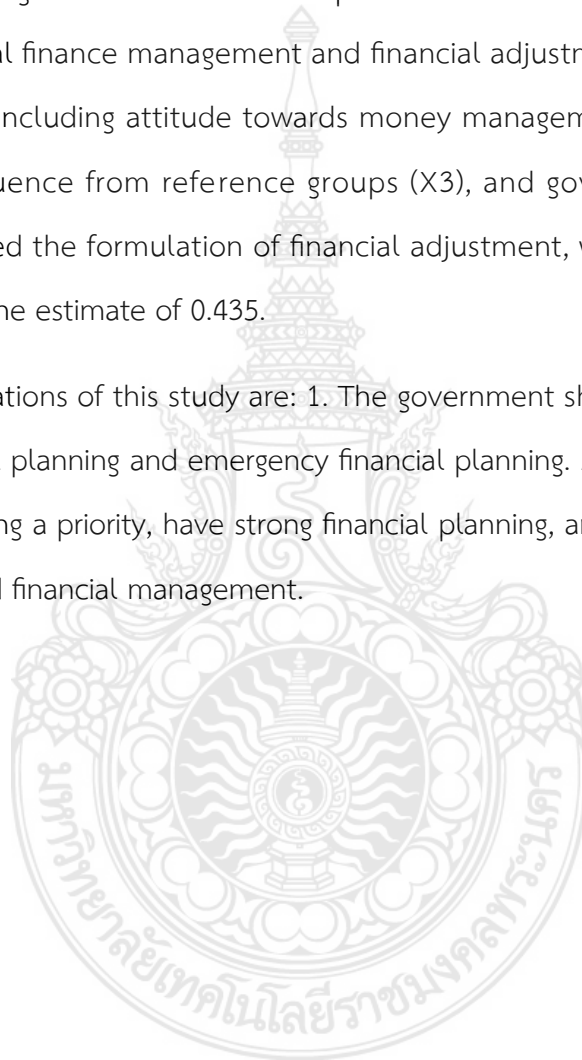
Abstract

The objectives of this study are: 1) to analyze the financial stability and financial risk factors for students' family institutions in a participatory manner. 2) to suggest solutions to students' family financial problems through participatory financial innovations. The methodology of this study is mixed methods, with qualitative research conducted through in-depth interviews with 10 stakeholder samples and quantitative research conducted by collecting and analyzing data on demographic factors, financial adjustment factors, and factors affecting personal finance management in 400 samples. The data were selected using questionnaires as research tools using the purposive random sampling technique, and then the descriptive and inferential statistical data were analyzed by hypothesis testing and simple linear regression equation analysis.

Analysis of data on demographic factors concluded that the proportions of male and female samples in the study were similar. The average age was mostly in the range of 31–40 years, and the educational level of sampling was a bachelor's degree. The occupation was entrepreneurship/entrepreneurship/self-employment. Most of them were married. The average monthly income was 10,001–20,000 baht. In each factor, the average is from 3.51 to 4.50. The Pearson correlation coefficient of each pair of independent variables was found to be less than 0.8. Tolerance statistics range from 0.420 to 0.585. VIF statistics range from 1.708 to 2.367. The

dependent factor is financial adjustment (Y). The mean and standard deviation (SD) are 4.22 and 0.732, respectively. The results of the analysis of the relationship between demographic factors and financial adjustment (Y) using LSD showed that the demographic factor variables in each variable had statistically significant differences in opinions about financial adjustment. Study on factors affecting personal finance management and financial adjustment It was found that all independent variables, including attitude towards money management (X1), family financial responsibility (X2), influence from reference groups (X3), and government financial relief measures (X4), influenced the formulation of financial adjustment, with an R² value of 0.651 and a standard error of the estimate of 0.435.

The recommendations of this study are: 1. The government should create guidelines to promote regular financial planning and emergency financial planning. 2. Parents should consider personal financial planning a priority, have strong financial planning, and set short-term financial goals to guide household financial management.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง หลังวิกฤติโควิด 19 ทำการศึกษาค้นคว้าและจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาทางการเงินแก่สถาบัน ครอบครัวนักศึกษา ด้วยการวางแผนทางการเงินอย่างเหมาะสม และเพื่อเป็นแนวทางการปรับตัวด้านการเงิน โดยการเตรียมความพร้อมทางการเงิน ในการใช้เงินและปรับตัวในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสภาวะทาง เศรษฐกิจที่เป็นอยู่ งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีต้องขอขอบคุณครูอาจารย์ที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ทางด้านการเงินและจัดทำวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยต้องกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินการวิจัย ตลอดจนขอขอบคุณผู้ร่วมงานที่ให้ความช่วยเหลือ คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดาและผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ชี้แนะแนวทางที่มีคุณค่าแก่ผู้วิจัยจนกระทั่งงานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะผู้วิจัย

พ.ศ.2566

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา	2
สมมติฐานการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมทางการเงิน	4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
กรอบแนวคิดการวิจัย	17
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	19
ประชากร กลุ่มตัวอย่างและการเก็บข้อมูล	20
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	22
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการศึกษา	56
อภิปรายผล	59
ข้อเสนอแนะการศึกษา	61
ข้อเสนอแนะต่อการศึกษาครั้งต่อไป	61
บรรณานุกรม	63
ภาคผนวก	67
ประวัติผู้วิจัย	68

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	กรอบแนวคิดงานวิจัย	17
ภาพที่ 2	ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล	35
ภาพที่ 3	ค่าเฉลี่ยของการปรับตัวด้านการเงิน (Y)	47
ภาพที่ 4	สรุปค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล (ปัจจัย X1 X2 X3 X4) และ การปรับตัวด้านการเงิน (Y)	48

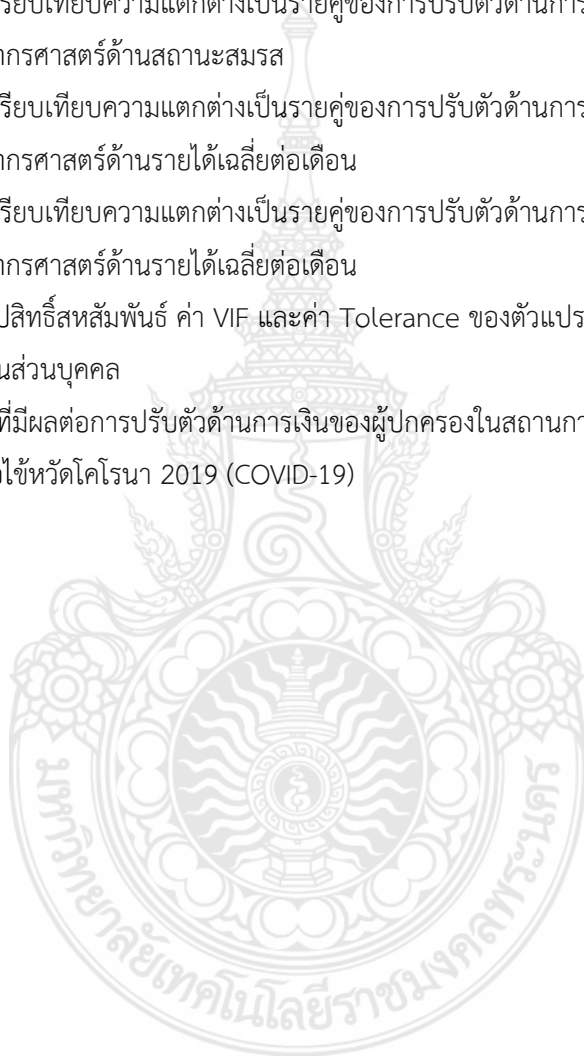

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	ขนาดประชากร	20
ตารางที่ 2	สัดส่วนตัวอย่างของครัวเรือนประชากร	21
ตารางที่ 3	จำนวน และค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม	28
ตารางที่ 4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลด้านทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X1)	30
ตารางที่ 5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X2)	31
ตารางที่ 6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลด้านอิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง	32
ตารางที่ 7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลด้านมาตรการเยียวยาทางการเงินของภาครัฐ (X4)	
ตารางที่ 8	ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ	37
ตารางที่ 9	ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ	38
ตารางที่ 10	ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา	39
ตารางที่ 11	ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามอาชีพ	41
ตารางที่ 12	ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามสถานะสมรส	43
ตารางที่ 13	ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	45
ตารางที่ 14	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการปรับตัวด้านการเงิน (Y)	46
ตารางที่ 15	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์กับการปรับตัวทางการเงินในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	49
ตารางที่ 16	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านเพศ	50
ตารางที่ 17	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านอายุ	50

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 18	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษา	51
ตารางที่ 19	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านอาชีพ	51
ตารางที่ 20	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านสถานะสมรส	52
ตารางที่ 20	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	52
ตารางที่ 21	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	52
ตารางที่ 22	ค่าสัมปสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่า VIF และค่า Tolerance ของตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล	55
ตารางที่ 23	ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของผู้ปกครองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	56

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวทางการจัดการทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง หลังวิกฤติโควิด 19 สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา โควิด-19 นับเป็นวิกฤติที่ทั่วโลกต่างเผชิญอยู่ในขณะนี้ ภายใต้ภาวะเศรษฐกิจถดถอย หลายธุรกิจต่างเลิกกิจการและลดตำแหน่งงาน อาจส่งผลกระทบต่อสถาบันครอบครัว บุคคลในครอบครัว ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการส่งเสียเล่าเรียนของบุตรหลาน ต้องถูกเลิกจ้างหรือไม่มีงานประจำที่มั่นคง อาจส่งผลกระทบต่อรายได้ (income shock) โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่ผู้ปกครองที่มีรายได้และทรัพย์สินต่ำ นับเป็นประชากรกลุ่มเปราะบางที่ได้รับผลกระทบรุนแรงจากรายได้ อาจลุกลามจนเกิดปัญหาหนี้สินตามมา ครีวเรือนเหล่านี้อาจปรับตัวโดยลดค่าใช้จ่าย เช่นขายทรัพย์สินที่สร้างรายได้ (productive asset) รวมทั้งให้บุตรหลานออกจากระบบการศึกษา เข้าสู่ตลาดแรงงาน เพื่อให้ครีวเรือนอยู่รอดจากปัญหาทางการเงิน ครีวเรือนต้องพึ่งพาตนเองในการรับมือกับความเสี่ยงต่าง ๆ ทำให้กระทบด้านการศึกษาของบุตรหลาน แม้รัฐบาลจะเร่งดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อลดผลกระทบเชิงลบที่จะเกิดขึ้นกับเยาวชนของชาติเหล่านี้ ไม่เช่นนั้นแล้วประเทศไทยอาจได้รับผลกระทบเชิงลบอย่างมหาศาลในอนาคต

สถานการณ์ปัจจุบันเด็กไทยส่วนหนึ่งจำเป็นต้องเข้าสู่ตลาดแรงงาน กลุ่มเหล่านี้มีต้นทุนค่าเสียโอกาสจากการขาดรายได้จากการทำงาน โดยเฉพาะครีวเรือนที่มีรายได้ไม่แน่นอนหรือมีบุตรหลานในวัยเรียนหลายคนในครอบครัว เมื่อเกิดปัญหาการเงินจึงส่งผลกระทบต่อรายได้และข้อจำกัดการกู้ยืมจากสถานการณ์ข้างต้นอาจส่งผลให้การลงทุนในการศึกษาของบุตรหลานลดลงและขาดความต่อเนื่อง โดยเฉพาะเป้าหมายที่ท้าทายเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาของไทย และสานฝันให้นักศึกษาของเราสามารถเดินทางไปสู่เส้นทางอาชีพในอนาคตข้างหน้าที่ดียิ่งขึ้นได้อย่างไร ผลกระทบต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศที่จำเป็นต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจในการยกระดับจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางเป็นประเทศที่มีรายได้สูงทางด้านหลักฐานเชิงประจักษ์ในประเทศกำลังพัฒนาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยเฉพาะเป้าหมายที่ท้าทายของเศรษฐกิจไทยในการยกระดับจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางเป็นประเทศที่มีรายได้สูง

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเพื่อการศึกษาวิเคราะห์สถานะความมั่นคงทางการเงินและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารด้านการเงินแก่สถาบันครอบครัวของนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการให้ความรู้ในการปรับตัวและการวางแผนทางการเงิน เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัวที่มีนักศึกษากำลังศึกษาอยู่เป็นหนึ่งในแนวทางในการแก้ไขปัญหาในระบบที่อาจกลายเป็นหนึ่งในวิกฤติที่ร้ายแรงที่สุดต่อจากนี้ หากกลับมาพิจารณาว่าอะไรคือผลกระทบที่จะต้องได้รับการจัดการให้ทันกาล สถาบันการศึกษาจึงเป็นหน่วยงานที่ให้ความรู้และเป็นหน่วยงานพื้นฐานที่ให้ความรู้แก่สังคมเป็นฐานรองรับที่มีคุณค่าในการพัฒนาต่อยอดต่อไป เพื่อสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของครัวเรือนในการพัฒนาคุณภาพทางการเงิน ในการจัดการระบบข้อมูลที่ดี และเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการด้านการเงิน ในการแก้ไขปัญหาทางการเงินของครอบครัวนักศึกษา อันจะส่งผลต่อการนำประเทศไปสู่ความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพให้แก่ระบบเศรษฐกิจ จะเป็นฐานรองรับที่มีคุณค่าในการพัฒนาต่อยอดต่อไป การช่วยส่งเสริมวินัยทางการเงิน อันจะนำไปสู่การหลุดพ้นจากความยากจนไม่ว่ากรอบแนวทางการแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนในสังคมไทยจะอยู่ในบริบทของสังคมที่เป็นรัฐเสรีนิยม ประชาธิปไตยหรือรัฐสวัสดิการ ถือเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนระดับฐานราก เพื่อลดช่องว่างความยากจน (Poverty gap) และความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม (Inequality) รวมทั้งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สถานะความมั่นคงทางการเงินและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินแก่สถาบันครอบครัวนักศึกษาอย่างมีส่วนร่วม
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาทางการเงินของครอบครัวของนักศึกษาทางอย่างมีส่วนร่วม

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล
ปัจจัยส่วนบุคคล
  1. เพศ
  2. อายุ

3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. สถานภาพ
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

1. ทักษะคิดต่อการบริหารการเงิน
  2. ความรับผิดชอบต่อการบริหารการเงินครอบครัว
  3. อิทธิพลของกลุ่มอ้างอิง
  4. การสนับสนุนด้านการเงินจากหน่วยงานภาครัฐ
2. ตัวแปรตามได้แก่ การปรับตัวด้านการเงินของครอบครัวนักศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสนับสนุนมีความสัมพันธ์ต่อการปรับตัวด้านการเงินของครอบครัวนักศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาทางการเงินแก่สถาบันครอบครัวนักศึกษา ด้วยการวางแผนทางการเงินอย่างเหมาะสม
2. เพื่อเป็นแนวทางการปรับตัวด้านการเงิน โดยการเตรียมความพร้อมทางการเงิน ในการใช้เงิน และปรับตัวในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เป็นอยู่

นิยามศัพท์

1. บริหารการเงินส่วนบุคคล เป็นการจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการรู้จักจัดหาเงินเข้ามาและใช้จ่ายอย่างถูกต้อง ก่อให้เกิดผลดีจนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ หรือการบริหารทรัพยากรทางการเงินที่บุคคลมีอยู่หรือได้มา ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ที่ดีที่สุด
2. การปรับตัวด้านการเงิน หมายถึง การทำความเข้าใจและการเตรียมความพร้อมทางการเงิน โดยการแสดงออกทางพฤติกรรมอย่างเหมาะสม ในการใช้เงินและปรับตัวในการดำเนินชีวิตให้

สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ เพื่อให้มีรายได้เพียงพอค่าใช้จ่าย เพื่อให้มีเงินเหลือไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน และเพื่อมีเงินออมหรือเงินลงทุนที่อาจสร้างรายได้ต่อไปในอนาคต

3. การวางแผนทางการเงิน กระบวนการในการจัดทำแผนการเงินส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมเพื่อทำให้คุณสามารถบรรลุเป้าหมายชีวิตตามลำดับความสำคัญที่ต้องการได้
4. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ หมายถึง หน่วยงานราชการทางภาครัฐ เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุน เผยแพร่ อบรมให้ความรู้ ในการเข้าเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินชุมชนให้กับผู้ที่เป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน

บทที่ 2

ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการจัดการทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง หลังวิกฤติโควิด 19 เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาการวิเคราะห์สภาวะความมั่นคงทางการเงิน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการระบบข้อมูล และเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการด้านการเงิน อันจะส่งผลต่อการนำประเทศไปสู่ความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพให้แก่ระบบเศรษฐกิจ เป็นฐานรองรับที่มีคุณค่าในการพัฒนาต่อยอดต่อไป เนื่องจากในการแก้ไขปัญหาทางการเงินเพื่อให้หลุดพ้นจากความยากจนและการสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งสังคมมีการเจริญเติบโตที่ยั่งยืนและสามารถอยู่รอดได้ด้วยตนเอง ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ที่มีภาระทางการเงินให้มีการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง อันจะนำไปสู่การหลุดพ้นจากความยากจนไม่ว่ากรอบแนวทางการแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนในสังคมไทยจะอยู่ในบริบทของสังคมที่เป็นรัฐเสรีนิยม ประชาธิปไตย หรือรัฐสวัสดิการ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สภาวะความมั่นคงทางการเงินและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินแก่สถาบันครอบครัวนักศึกษาอย่างมีส่วนร่วม
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาทางการเงินของครอบครัวของนักศึกษาทางอย่างมีส่วนร่วม

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมทางการเงิน

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเงิน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
4. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน
5. แนวคิดเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID19)

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล

บริหารการเงินส่วนบุคคล เป็นการจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการรู้จักจัดหาเงินเข้ามาและใช้จ่ายอย่างถูกต้อง ก่อให้เกิดผลดีจนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ หรือการบริหารทรัพยากรทางการเงินที่บุคคลมีอยู่หรือได้มา ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างดีที่สุด คือให้เขาได้รับความมั่งคั่งสูงสุดอันจะนำมาซึ่งความผาสุกและความมีเสถียรภาพทางการเงินของบุคคลนั้น บทบาทและความสำคัญของการบริหารการเงินส่วนบุคคล บุคคลมีแนวทางในการวางแผนการเงินของตนเอง และครอบครัวได้อย่างถูกต้อง ช่วยส่งเสริมให้บุคคลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องในทุกแง่มุมของชีวิต การศึกษาทางการเงินด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล จึงเป็นรากฐานความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพราะเมื่อการบริหารการเงินของครัวเรือนได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดการออมและการลงทุนของประเทศได้มาก นอกจากนั้นเมื่อประชาชนส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ดีสุขสบาย ส่งผลให้รัฐช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายทางด้านสวัสดิการสังคมลงไป ซึ่งต้องมีแนวทางในการวางแผนการเงินของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้องส่งเสริมให้บุคคลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องในทุกแง่มุมของชีวิต การศึกษาทางการเงินด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล เป็นรากฐานความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพราะเมื่อการบริหารการเงินของครัวเรือนได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดการออมและการลงทุนของประเทศได้มาก นอกจากนั้นเมื่อประชาชนส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ดีสุขสบายก็เป็นการช่วยรัฐประหยัดค่าใช้จ่ายทางด้านสวัสดิการสังคมลงไป ซึ่งการบริหารการเงินส่วนบุคคลนั้นมีกระบวนการวางแผน เริ่มจากการตรวจสอบสถานการณ์ทางการเงินปัจจุบัน จัดทำเป้าหมายทางการเงิน การระบุทางเลือกของแผนปฏิบัติการ การประเมินทางเลือก การออกแบบและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการทางการเงิน ทบทวนและประเมินแผนการปฏิบัติการที่ดำเนินการไปแล้ว

2. แนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเงิน

ความพยายามปรับสภาพของบุคคลต่อปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และพยายามปรับปรุง แก้ไขความคับข้องใจของบุคคลด้วยการแสวงหาแนวทางในการตอบสนองความต้องการของตนเอง ที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกร่างกายให้สามารถปรับสภาพได้ดีต่อสภาวะแวดล้อมนั้น ได้อย่างมีความสุข ซึ่งแสดงว่าบุคคลนั้นมีแบบและแผนของการปรับตัวที่ดี เนื่องด้วยการ

ปรับตัวจะมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันตามสถานการณ์ เช่นการที่ความสำเร็จในอาชีพ การดำรงชีวิตให้อยู่รอดและเอาชนะอุปสรรคต่างๆ เพื่อการอยู่รอดอย่างมีความสุขในสังคม(นำโชค วรศิลป์,2562)

ความหมายการปรับตัวด้านการเงิน หมายถึงการทำความเข้าใจและการเตรียมความพร้อมทางการเงินโดยการแสดงออกทางพฤติกรรมอย่างเหมาะสม ในการใช้เงินและปรับตัวในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ เพื่อให้มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เพื่อให้มีเงินเหลือไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน และเพื่อมีเงินออมหรือเงินลงทุนที่อาจสร้างรายได้ต่อไปในอนาคต ซึ่งเป็นรูปแบบของการวางแผนทางการเงินในการบริหารจัดการเงินส่วนบุคคล ซึ่งการปรับตัวด้านการเงินให้เหมาะสมกับสถานการณ์เป็นพฤติกรรมของบุคคลในการใช้ชีวิตอย่างมีสติและเหตุผล มีความพร้อมที่จะรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากความไม่แน่นอน ซึ่งจะทำให้การบริหารการเงินให้แบ่ไปตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนด สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขในช่วงที่ต้องประสบกับเหตุการณ์วิบัติหรือฉุกเฉิน และทำให้คุณภาพชีวิตที่ดีกว่าบุคคลอื่น (สยามนทร์ สหุพันธ์,2561; กอบชัย นิกรพทยาและวุฒิมิพล ฉัตรจรัสกุล,2562) ทั้งนี้การทำความเข้าใจด้านการเงินและการเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อให้สามารถแสดงออกด้านการเงินได้อย่างเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อม เพื่อนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ประกอบด้วย การปรับตัวด้านรายได้ นรายจ่าย ด้านหนี้สินและด้านการออมและการลงทุน โดยการแสดงออกพฤติกรรมด้านต่างๆได้อย่างเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อม เพื่อนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ประกอบด้วย การปรับตัวด้านรายได้ ด้านรายจ่าย ด้านหนี้สินและด้านการออมและการลงทุน โดยการแสดงออกพฤติกรรมด้านต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อม เช่น การเวลาทำงานมากขึ้น เพื่อจะได้รับผลตอบแทนมากขึ้น การจัดลำดับความสาคัญของค่าใช้จ่าย วางแผนใช้จ่ายเงินให้เหมาะสมกับเงินที่มี การจำกัดภาระผ่อนชำระหนี้ให้เหมาะสมกับรายได้ และมีการออมเงินหรือมีความพร้อมในการลงทุนเมื่อมีโอกาสทางการเงินขึ้น (ชนิการ์ต ภูกันหา,2563)

จากการศึกษาความหมายของการปรับตัวด้านการเงินข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การปรับตัวด้านการเงิน หมายถึง การเตรียมตัววางแผนด้านการเงินของบุคคล ทั้งด้านรายได้และค่าใช้จ่าย เพื่อให้มีความพร้อมในการจัดสรรเงินที่อาจได้รับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงจากเหตุการณ์ความไม่แน่นอนที่เกิดอย่างรวดเร็ว ทำให้สามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และเศรษฐกิจที่เผชิญได้อย่างเหมาะสมและมีการสำรองเงินเพื่อให้สถานะการเงินมีเพียงพอต่อความต้องการสำหรับการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

3. แนวคิดเกี่ยวกับความเสี่ยง

กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ และคณะ. (: 58) หมายถึง ความคาดเคลื่อนของผลตอบแทนที่ธุรกิจคาดการณ์ไว้ หากความคาดเคลื่อนนั้นมีโอกาสเกิดขึ้นมากเท่าใด ความเสี่ยงนั้นจะมีค่ามากขึ้นเท่านั้นเช่นกัน เมื่อความเสี่ยงต่างๆ เกิดขึ้น จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ซึ่งจะสามารถวัดผล ได้โดยผลตอบแทน (ของผู้ถือหุ้น) เป็นสำคัญ เพราะเพื่อให้เกิดความเสี่ยงต่างๆ เกิดผลกระทบต่อบริษัทแล้วใน

ที่สุดจะเกิดผลกระทบต่อผลตอบแทนด้วยเช่นกัน หรือความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ ซึ่งไม่สามารถคาดเดาได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด แต่ความเสี่ยงนั้นๆ จะมีแนวโน้มที่เกิดขึ้นไม่มากก็น้อยในบริษัท

สมหมาย ปฐมวิชัยวัฒน์. (2549 : 9-5) ให้ความหมายของความเสี่ยงคือ โอกาสจะได้รับความเสียหายที่เกิดขึ้น อันเป็นผลจากการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด หรือไม่อาจคาดการณ์ล่วงหน้าผลกระทบต่อเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ทำให้ผู้ลงทุนไม่ได้รับผลสัมฤทธิ์ของการลงทุนนั้น โดยเฉพาะผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลงทุน ซึ่งอาจเกิดขึ้นในสามลักษณะ คือ

จำนวนผลตอบแทนที่ได้ หรือ เกิดขึ้นอาจจะมากกว่าจำนวนที่คาดหวังหรือเท่ากับจำนวนที่คาดหวังหรืออาจจะน้อยกว่าจำนวนที่คาดหวังและอาจกระทบกับความเสียหายต่อคุณภาพของเงินลงทุน ซึ่งไม่เป็นไปตามที่ต้องการหากไม่อาจคำนวณหรือวัดค่าเป็นจำนวนเงินได้

การกำหนดโอกาสการเกิดเหตุการณ์ที่เป็นภัยและจำแนกประเภทความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่อาจเป็นภัยมีนัยสัมพันธ์กับลักษณะขอบเขตและเป้าประสงค์ของธุรกิจหรือสินทรัพย์ลงทุน จะมีส่วนช่วยให้เจ้าของและผู้บริหารกิจการหรือผู้ลงทุนสามารถกำหนดแนวทางบริหารจัดการเกี่ยวกับความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม เพื่อการขจัด การลด การจำกัด หรือควบคุมโอกาส หรือการป้องกันความเสี่ยง การแก้ไข การบรรยายเทาความเสียหาย อันเกิดจากความเสียหายและการโอนความเสี่ยงจากความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นได้ ดังนั้นประเภทความเสี่ยงประกอบด้วย

1. ความเสี่ยงด้านการเงิน ได้แก่ ความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยและสภาวะแวดล้อมที่กระทบต่อฐานะทางการเงินของบุคคล เช่น ความผันผวนหรือความแปรปรวน (Volatility) ในค่าของเงินหรืออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ราคาสินค้า
2. ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์หรือแผนงาน ได้แก่ ความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่เป็นภัยต่อกิจการ อันเกี่ยวโยงหรือสืบเนื่องจากแผนงานและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอก เช่น ภาวะการเมือง เศรษฐกิจ ข้อกำหนดของกฎหมาย สภาวะตลาด รวมถึงภัยหรือความเสี่ยงเกี่ยวกับชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือ การเปลี่ยนค่านิยมหรือความต้องการของลูกค้า เป็นต้น

ประเภทของความเสี่ยงแบ่งได้หลายลักษณะซึ่งแล้วแต่จุดประสงค์ของการแบ่งในเพื่อประโยชน์ในการบริหาร ผู้วิจัยขอแบ่งประเภทความเสี่ยงออกเป็น (จิรพร สุเมธีประเสริฐ. 2558 : 8-9)

1. ความเสี่ยงทางการเงิน เป็นความเสี่ยงที่กิจการไม่สามารถจัดหาเงินสดจากการดำเนินงานมาให้เพียงพอ ที่จะนำไปชำระหนี้และพันธะผูกพันทางการเงินได้อย่างครบถ้วน และตรงตามกำหนด ซึ่งตัวขับเคลื่อนความเสี่ยงประเภทนี้อาจมาจากที่กิจการไม่สามารถหรือไม่ได้ใช้วิธีการระดมทุนดำเนินงาน หากแต่ใช้การก่อหนี้ในรูปแบบต่างๆ ทำให้มีภาระที่ต้องชำระคืน เมื่อครบกำหนดในขณะที่เงินทุนจะคงอยู่กับกิจการไปจนกว่าจะปิดกิจการ กิจการที่มีการก่อหนี้จากภายนอกและภายในกิจการ จะมีความเสี่ยงด้านการเงินสูงกว่ากิจการอื่นที่มีการก่อหนี้ในสัดส่วนที่ต่ำกว่า ความเสี่ยงทางการเงินจำแนกเป็น

- 1) ความเสี่ยงด้านการตลาด เป็นความเสี่ยงที่มาจากสินทรัพย์ที่ไม่เป็นผลดีต่อกิจการไม่ว่าจะเป็นราคาของเงินในรูปแบบของอัตราแลกเปลี่ยนหรืออัตราดอกเบี้ย
- 2) ความเสี่ยงด้านเครดิต เน้นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการผิดนัดชำระหนี้ของลูกค้าและลูกค้าหรือลูกหนี้ การค้าที่มาจากทางการค้าปกติของกิจการจนทำให้กระแสเงินสดของกิจการต่ำกว่าที่กำหนดไว้
- 3) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการมีสินทรัพย์สภาพคล่อง

หรือสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียน จนไม่อาจจะชำระคืนหนี้ที่คบกกำหนดในระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี

2. ความเสี่ยงทางธุรกิจ เป็นความเสี่ยงที่เกิดเหตุการณ์ผลกำไรของกิจการที่ต่ำกว่าความคาดหมายหรือผลขาดทุนจากการดำเนินงาน ซึ่งสาเหตุของความเสี่ยงทางธุรกิจมาจากปัจจัยการผลิต การเปลี่ยนแปลงของต้นทุนการผลิต การแข่งขันทางธุรกิจ สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ กฎหมายที่เปลี่ยนแปลง

3. ความเสี่ยงทางเทคโนโลยี เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนกระบวนการดำเนินงาน เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ เพื่อให้สามารถดำเนินเป็นกระบวนการ ส่งมอบบริการ การควบคุมการผลิตผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ให้บริการ และกิจกรรมการปฏิบัติการทางการเงินที่สนับสนุนการบันทึกและยืนยันรายการ การค้นหาและระบุความเสี่ยงทางด้านเทคโนโลยีจะต้องทำความเข้าใจกับบทบาทของเทคโนโลยี กระบวนการดำเนินงานหลักของกิจการอย่างเป็นระบบ หลังจากทำความเข้าใจต่อความเสี่ยงแล้ว ก็จะสามารถลำดับความสำคัญของระบบงานแอปพลิเคชัน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงกับการดำเนินงานได้ทั้งระบบและทั่วทั้งองค์กร การบริหารจัดการทางด้านเทคโนโลยี แยกออกเป็น 2 ประเด็นหลัก คือ

- 1) การประเมินผลตอบแทนจากการลงทุนทางด้านเทคโนโลยีให้มีการใช้เทคโนโลยีร่วมกับบุคลากรได้อย่างเหมาะสม
- 2) ความพยายามที่จะกำกับกิจการด้านเทคโนโลยี ซึ่งจะต้องมีกระบวนการในการกำหนดขอบของไอทีภิบาลภายในกิจการที่เหมาะสมกันและสอดคล้องกับพันธกิจ ตลอดจนกำหนดบทบาทของผู้ให้บริการภายนอก (Outsourcing) ด้านเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยี

ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศนับวันจะมีความสำคัญในการดำเนินกิจการของบรรดาธุรกิจเพิ่มมากขึ้น ความจำเป็นในการทำความเข้าใจกับความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีจึงมีส่วนช่วยในการบริหารจัดการ กับความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีดีขึ้น

ประเภทของความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี

- 1) Security Risk หมายถึง ความเสี่ยงจากการขาดระบบรักษาความปลอดภัยข้อมูล หรือ ระบบคอมพิวเตอร์ หรือการขาดประสิทธิภาพ
- 2) System Error/Failure ระบบการสูญเสียความสามารถบางส่วนหรือทั้งหมด อาจจะเนื่องมาจากไวรัสคอมพิวเตอร์ ปัญหาด้านเทคนิค กระแสไฟฟ้าขัดข้อง ภัยธรรมชาติ
- 3) Programming Error ความผิดพลาด ไม่สมบูรณ์ของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้งาน อยู่ในกระบวนการดำเนินงานขององค์กร
- 4) Telecommunication Error เป็นความเสี่ยงจากการขัดแย้งระบบการสื่อสารและโทรคมนาคม ที่ใช้ในการดำเนินงานขององค์กร เช่น เครือข่ายคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โทรสาร เป็นต้น
- 5) Information Risk เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากข้อมูลสำหรับการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ ไม่สมบูรณ์ ไม่ถูกต้อง หรือไม่มีความสำคัญเกี่ยวข้อง มีระบบข้อมูลไม่ถูกต้องทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้ การมีหลายระบบที่แสดงข้อมูลในลักษณะประเภทเดียวกัน แต่แสดงข้อมูลไม่สอดคล้องไม่ตรงกัน
- 6) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ถือเป็นความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการที่ทำความเข้าใจ และบริหารจัดการความเสี่ยงได้ยากที่สุด เพราะเป็นส่วนการปฏิบัติการเกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกคนทุกระดับขององค์กร ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือในการให้ข้อมูลจากบุคลากร ประเภทของความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ

4.1 ความเสี่ยงด้านบุคลากร อันเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน อันเกิดจาก ตัวบุคคล ซึ่งพิจารณาดังนี้

4.1.1 Incompetence Risk หรือความเสี่ยงจากการที่มีสมรรถนะไม่เพียงพอ อาจหมายถึง การขาดความรู้ ความชำนาญในงานที่รับผิดชอบ การขาดความสามารถการทำงานเป็นทีม การละเลยไม่ให้ความสำคัญกับกลุ่มลูกค้า การขาดการทำงานแบบมืออาชีพ การขาดความสามารถในการวิเคราะห์หรือใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจ การตีความข้อมูลที่ใช้ในการปฏิบัติ ผิดพลาด ทั้งหมดนี้อาจนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ผิดพลาด

4.1.2 Internal Fraud หรือการทุจริตหรือกระทำผิดจรรยาบรรณจากบุคลากร ภายใน หรือใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนเพื่อใช้ประโยชน์ส่วนตัว

4.1.3 External Fraud เป็นการทุจริตหรือกระทำผิดจรรยาบรรณโดยบุคคลภายนอก เช่น การปลอมแปลงเช็ค การแฮคข้อมูล การโจรกรรมข้อมูล เป็นต้น

4.1.4 Human Error เป็นความผิดพลาดของบุคคลในการปฏิบัติงาน การผิดพลาดพลั้งเผลอ ประมาท สะเพร่า ขาดความระมัดระวัง

4.1.5 Human Resource Management Risk หมายถึง การบริหารทรัพยากรบุคคลไม่เหมาะสม เช่น ความไม่เหมาะสมของจำนวนพนักงาน การขาดประสิทธิภาพในการสรรหา พนักงานการมอบหมายไม่ตรงความสามารถ การขาดการฝึกอบรมให้พนักงานมีความเชี่ยวชาญ

หรือเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน การขาดเครื่องมือในการสร้างแรงจูงใจ และพนักงานที่มีความสามารถให้อยู่กับองค์กร การประเมินผลงานที่ไม่ยุติธรรม และค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม การพึ่งพิงกับพนักงานหลัก (Reliance on Key)

4.1.6 Resource Management Risk เป็นความเสี่ยงจากการที่การบริหารทรัพยากรขององค์กรไม่เหมาะสม เช่น ไม่มีอุปกรณ์ที่ให้ความสะดวก หรือไม่เพียงพอต่อความจำเป็นในการปฏิบัติงาน อุปกรณ์ไม่อยู่ในสภาพที่ดีต่อการใช้งาน การมีโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี (Technology Infrastructure) ที่ไม่เหมาะสม

4.2 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่มีใช้ตัวบุคคล (Process Risk) หรือความเสี่ยงที่เกิดจากขั้นตอนการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

4.2.1 Model Methodology Error หมายถึง ความผิดพลาดจากการพัฒนา กำหนดสูตรคำนวณต่างๆ เช่น อัตราส่วนทางการเงิน ประเมินมูลค่าหลักทรัพย์ สินทรัพย์ หนี้สิน และประเมินมูลค่า หลักประกัน ตลอดจนข้อบกพร่องของวิธีการ ขั้นตอนการทำงาน ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

4.2.2 Products Service Risk เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการออกแบบ พัฒนาสินค้าและบริการไม่ดีพอ สินค้าและบริการมีความซับซ้อนมีข้อบกพร่อง และอาจนำมาซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต้นทุน การให้บริการแก้ไขปัญหาลูกค้า หรือชดเชยค่าเสียหายแก่ลูกค้า

4.2.3 Legal Regulatory Risk เป็นกรณีที่อาจจะเกิดความเสี่ยงจากการกำกับดูแลกฎ ระเบียบต่างๆ ไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดของทางการ นอกจากนี้ยังรวมถึงความเสี่ยงจากข้อกฎหมายที่เอื้อต่อการดำเนินงาน

4.2.4 Communication Risk หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเข้าใจไม่ตรงกัน ในการสื่อสาร ข้อความทำให้เกิดการตีความผิดพลาด หรือบิดเบือน การสื่อสารที่ไม่ทั่วถึงทุกฝ่าย หรือทุกโครงการ ทุกระดับงาน ข้อมูลที่เผยแพร่ภายนอกองค์กรไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องกัน ก่อให้เกิดการขาดความน่าเชื่อถือในการนำข้อมูลไปอ้างอิง

4.2.5 Inadequate Systems & Control Risk เป็นกรณีของความเสี่ยงจากการขาดมาตรฐาน คู่มือ รายละเอียดในการปฏิบัติงานให้เพียงพอ โดยเฉพาะในระดับฝ่ายงานย่อยในงานวานิชธนกิจ การจากระบบตรวจสอบ การควบคุม การรักษาความปลอดภัยที่ขาดประสิทธิภาพ

4. ความเสี่ยงจากอุบัติเหตุหรือพิบัติภัยภายนอก (Operation Catastrophe Risk) เป็นความเสี่ยงจากการดำเนินงาน ซึ่งเกิดจากอุบัติเหตุภัยพิบัติประเภทต่างๆ หรือสาธารณภัยต่างๆ ได้แก่ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติหรือความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุประเภทต่างๆ

5. ความเสี่ยงในงานโครงการ (Project Risk) จำแนกความเสี่ยงได้ดังนี้

- 1) ความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic risk หรือ market Risk) เป็นความเสี่ยงที่

เกิดจากปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้และส่งผลกระทบต่อกิจการ ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาสินค้าโดยทั่วไป ซึ่งทำให้อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงลดลง เชื่อกันว่าความเสี่ยงประเภทนี้ว่าเสี่ยงจากอำนาจซื้อหรือความเสี่ยงจากภาวะเงินเฟ้อ (Purchasing power หรือ Inflation risk) การเปลี่ยนแปลงในระดับอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้ลงทุนโดยรวม

2) ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (Unsystematic) หรือ Unique Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายในของกิจการ เช่น การเปลี่ยนแปลงของผลตอบแทน อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและกิจการ ไม่สามารถบริหารงานเพื่อรับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างไร เรียกความเสี่ยงประเภทนี้ว่าความเสี่ยงของธุรกิจ ความเปลี่ยนแปลงของผลตอบแทนอันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเงินทุน ความเสี่ยงประเภทนี้คือความเสี่ยงทางการเงิน (Financial risk)

ความเสี่ยง คือ โอกาสที่จะเกิดความสูญเสียอย่างใดอย่างหนึ่ง อันจะนำความเสียหายมาสู่บุคคลนั้นได้ ความสูญเสียสามารถวัดได้เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจหรือวัดออกมาเป็นตัวเงินได้ ประเภทของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต (Real life risk) และความเสี่ยงจากการลงทุน (Investment risk) สุขใจ น้ำ ผุด 2557 : 2534

1. ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินชีวิต (Real Life risk) เน้นความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตของบุคคล ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและการเงินของบุคคล
2. ความเสี่ยงจากการลงทุน (Investment risk) เป็นความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นจากการลงทุน ทำให้ผลตอบแทนจากการลงทุนไม่เป็นไปตามคาดหวัง

การบริหารความเสี่ยง เป็นการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยง มี 5 วิธีดังนี้

1. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Avoiding risk) เป็นวิธีการที่ไม่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์เป็นวิธีการป้องกันความเสี่ยงที่ง่ายที่สุด ทำให้ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นนั้นเป็นศูนย์
2. การลดความเสี่ยง (Reducing risk) เป็นการควบคุมหรือหาทางลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากหนักให้เป็นเบา
3. การคงไว้ซึ่งความเสี่ยง (Retaining risk) ในกรณีที่ไม่มีความเสี่ยงหรือแก้ไขอย่างใดก็จะเป็นการยอมรับความเสี่ยงนี้ไว้ หรือยอมรับความเสียหายที่จะเกิดขึ้น
4. การโอนความเสี่ยง (Transferring risk) เป็นวิธีการโอนภัยไปให้กับสถาบันอื่นโดยวิธีการต่างๆ กัน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วมักจะเป็นการโอนความเสี่ยงนั้นไปให้กับบริษัทประกันภัย เป็นผู้รับภาระแทน ซึ่งบริษัทประกันภัยจะเป็นผู้รับภาระความเสี่ยงหลายๆ ประเภท ทั้งในเรื่องของบุคคล ทรัพย์สินและหนี้สินที่จะเกิดขึ้น

5. การแบ่งความเสี่ยง (Sharing risk) เป็นการแบ่งความเสี่ยงจากการโอนความเสี่ยงตรงที่การแบ่งความเสี่ยงไม่ได้ทำให้ความเสี่ยงถูกโอนออกไปทั้งหมด ยังคงมีความเสี่ยงบางส่วนเหลืออยู่

ขั้นตอนของการบริหารความเสี่ยง (The Risk Management Process)

ขั้นตอนในการดำเนินการอย่างถูกต้องให้สามารถหาทางป้องกันแก้ไขก่อน มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การจำแนกลักษณะภัยหรือความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับตนเองหรือครอบครัวและประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้น (Identifying and evaluating risks)
2. การเลือกกลยุทธ์การป้องกันแก้ไขความเสี่ยง (Choosing on appropriate Strategy) ซึ่งการดำเนินการกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ควรเลือกวิธีการหนึ่งวิธีการใดที่เหมาะสมที่สุดกับสถานะภาพของบุคคลนั้น
3. การควบคุมและติดตามผล (Controlling the program) หลังจากเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับความเสี่ยงบุคคลและครอบครัวที่มีอยู่แล้ว เพื่อดำเนินไปได้ระยะหนึ่ง ต้องมีการติดตามผล

การบริหารความเสี่ยงของการบริหารการเงินบุคคล เกี่ยวข้องกับการจัดการความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้น และทำให้บุคคลไม่สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงิน

4. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน

ความสำคัญของการวางแผนทางการเงิน การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกช่วงอายุ การคำนวณค่าใช้จ่าย จึงเป็นข้อเท็จจริงว่า การวางแผนทางการเงินเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิต (a life-long activity) และจะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ทางการเงินที่ตั้งไว้ ไม่จำเป็นต้องคงที่ตลอดเวลา อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งลักษณะและความสำคัญเช่น การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ ควรถูกพิจารณาตั้งแต่ เข้ามาทำงานในอาชีพ แต่จะอยู่ในลักษณะการสะสมเงินออมและลงทุนไป จนเมื่อใกล้เกษียณ การวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณและการวางแผนมรดก (retirement and estate planning)

การวางแผนทางการเงิน มีบทบาทสำคัญโดยการแปลงเป้าหมายทางการเงินให้เป็นแผนปฏิบัติการ (action plan) ที่มีกระบวนการปฏิบัติเป็นขั้นตอนเพื่อใช้เป็นแนวทางที่นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ ทั้งนี้การวางแผนทางการเงินมีกระบวนการทั้งหมด 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับปรึกษา เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญประการแรกที่ต้องวางแผนการเงินต้องพิจารณา เพื่อให้ผู้รับปรึกษาให้ความร่วมมือในการเปิดเผยข้อมูล ทั้งข้อมูลของผู้รับปรึกษา ครอบครัว เป้าหมายข้อมูลทางการเงิน แหล่งเงินที่ผู้รับปรึกษามี

อยู่ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนการเงินเป็นไปอย่างใกล้เคียงตรงเป้าหมายแล้ว
ต้องการของผู้รับคำปรึกษามากที่สุด

2. ก่อนกระบวนการการวิเคราะห์ที่จะนำไปสู่การจัดทำแผนทางการเงินนั้น จะต้องมีการรวบรวม
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้รับคำปรึกษาทั้งหมด เพื่อตรวจสอบสถานะภาพทางการเงินของผู้รับ
คำปรึกษา รวมถึงขีดความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงของผู้รับคำปรึกษา ซึ่งข้อมูลที่มี
การเก็บรวบรวมนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น

- ข้อมูลทางการเงินแสดงให้เห็นถึงสถานะทางการเงินหรือสุขภาพทางการเงินของ
ผู้รับคำปรึกษา
- ข้อมูลเชิงคุณภาพทั่วไป เช่น ข้อมูลประวัติส่วนตัว สุขภาพโดยรวมของผู้รับคำปรึกษา
วิถีการดำเนินชีวิต ทักษะคิดในด้านการออมการลงทุนการยอมรับความเสี่ยง และความ
คาดหวังอื่นๆของผู้รับคำปรึกษา

นอกจากนี้การวางแผนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายทางการเงิน รวมทั้งจัดลำดับ
ความสำคัญของเป้าหมายทางการเงิน กรอบระยะเวลาที่ต้องการบรรลุตามเป้าหมาย
ทางการเงิน ผู้รับคำปรึกษา เนื่องจากเป้าหมายทางการเงินมีความสำคัญมากต่อการจัดทำ
หรือการวางแผนทางการเงิน คนส่วนใหญ่ไม่รู้ว่าจะจำเป็นต้องตั้งเป้าหมายทางการเงิน ทั้งที่
เป้าหมายทางการเงินเป็นส่วนสำคัญอย่างมากในชีวิต ไม่ว่าจะมียาได้มากหรือน้อย การ
กำหนดเป้าหมายทางการเงินเปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะช่วยให้เดินทางไปสู่ฐานะทาง
การเงินที่ดีขึ้นในอนาคตได้อย่างราบรื่น เป้าหมายทางการเงินจะแสดงถึงจุดมุ่งหมายที่ผู้รับ
คำปรึกษาต้องการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เป้าหมายทางการเงิน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอีกหนึ่งกระบวนการที่มีบทบาทและมีผลอย่างมากต่อการจัดทำแผน
ทางการเงิน ทั้งนี้ความถูกต้องและความแม่นยำของการวิเคราะห์ข้อมูลจะมีผลกระทบโดยตรง
ต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแผนทางการเงินและการให้คำปรึกษาแก่ผู้รับคำปรึกษา
โดยการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น จะต้องวิเคราะห์ทั้งในส่วนของข้อมูลทางการเงินเพื่อพิจารณาความ
เข้มแข็งทางการเงินและตรวจสอบปัญหาทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต
ซึ่งจะเป็นดัชนีชี้ให้เห็นถึงศักยภาพหรือความเป็นไปได้ ในการที่จะบรรลุตามเป้าหมายทางการเงิน
ที่ผู้รับคำปรึกษาที่โอกาสที่จะต้องพบเพื่อที่จะได้หามาตรการมารองรับหรือจัดการกับความ
เสี่ยงดังกล่าว

4. การจัดทำและนำเสนอแผนทางการเงิน การนำเสนอแผนทางการเงินมีกระบวนการดังนี้

- 4.1 ประเมินทางเลือกของแผนทางการเงินทั้งหมดที่มี ผลจากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
ในประการที่ 2 และ 3 ทำให้สามารถประเมินถึงสถานะทางการเงินในปัจจุบันของผู้เข้ารับ
คำปรึกษาทางการเงินได้ และเมื่อนำมาพิจารณาควบคู่ไปกับเป้าหมายทางการเงินของผู้รับ
คำปรึกษาในกระบวนการที่ 1 จะนำไปสู่การจัดทำแผนทางการเงินเพื่อตอบสนองต่อความ
ต้องการของผู้รับคำปรึกษา ทั้งนี้แนวทางในการบรรลุตามเป้าหมายทางการเงินที่วางไว้

อาจจะมิได้หลายแนวทางหรือมีทางเลือกที่จะสามารถใช้แผนทางการเงินได้มากส่วนหนึ่ง
ทางเลือกหรือมากกว่าหนึ่งแผนเพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายทาง
การเงินที่ได้วางไว้

- 4.2 พัฒนาแผนการเงิน จากทางเลือกของแผนทางการเงินทั้งหมดที่มี ผู้จัดทำแผนมีหน้าที่
จะต้องพิจารณาถึงข้อดี ข้อเสียและข้อจำกัดของแต่ละแผนทางการเงินที่พัฒนาขึ้นมาและ
นำเสนอให้แก่ผู้ขอรับคำปรึกษาเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งนี้จะต้องพิจารณาควบคู่ไป
กับเงื่อนไขหรือข้อจำกัดเฉพาะที่มีของผู้รับคำแนะนำปรึกษา อันจะนำมาซึ่งแผนทาง
การเงินและแผนการปฏิบัติการ ที่เหมาะสมต่อตัวผู้ขอรับคำปรึกษาที่สุด ทั้งนี้แผนทาง
การเงินจะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายและความต้องการทางการเงินที่ตั้งไว้ภายใต้ข้อ
สมมติฐานและข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมด
- 4.3 นำเสนอแผนการเงินต่อผู้รับคำปรึกษา ในขั้นตอนนี้ผู้แนะนำการวางแผนทางการเงินมี
บทบาทและหน้าที่ที่สำคัญที่จะต้องนำเสนอแผนทางการเงินที่ได้มีการคัดเลือกแล้วเพื่อ
ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถเข้าถึงสถานะทางการเงินในปัจจุบันของผู้รับคำปรึกษา ข้อ
สมมติฐาน รายละเอียดและขั้นตอน ข้อดีและข้อจำกัด ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน
ผลกระทบของแผนทางการเงินดังกล่าวที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา สามารถบรรลุตาม
วัตถุประสงค์เป้าหมายและความต้องการทางการเงินที่ต้องการทางการเงินที่ต้องการได้ ใน
ขณะเดียวกันจะต้องมีการอธิบายเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นเนื่อ
งจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมต่างๆ เช่น เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สถานภาพ
ทางด้านครอบครัวและหน้าที่ การเงินที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งอาจทำให้แผนทางการเงินไม่
สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายหรือความต้องการทางการเงินดังกล่าวได้
กระบวนการนำเสนอแผนทางการเงินแก่ผู้รับคำปรึกษานี้จะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้
วางแผนทางการเงินสามารถประเมินความคาดหวังของผู้รับคำปรึกษาได้ว่าพอใจกับแผน
ทางการเงินดังกล่าว หรือไม่หรืออาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนรายละเอียดในบางประเด็น
เพื่อให้เกิดความพึงพอใจต่อทั้งฝ่ายของผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา ที่จะนำไปสู่การ
ประยุกต์ใช้และลงมือปฏิบัติตามแผนทางการเงิน
- 4.4 การปฏิบัติตามแผนการเงิน ภายหลังจากที่ผู้รับคำปรึกษายอมรับแผนทางการเงินที่ผู้
วางแผนทางการเงินได้นำเสนอไปแล้ว ก็จะไปสู่ขั้นตอนของการนำไปใช้ปฏิบัติ ซึ่ง
จะต้องมีการตกลงร่วมกันถึงขอบเขตความรับผิดชอบและแผนปฏิบัติการที่เป็นหน้าที่ที่แต่
ละฝ่ายจะต้องนำไปปฏิบัติ รวมถึงทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาเลือกเครื่องมือหรือสินค้าและ
บริการทางการเงินที่จะนำมาใช้ตามแผนปฏิบัติการทางการเงินที่ได้ผ่านการคัดเลือก
มาแล้ว ทั้งนี้ในกระบวนการและขั้นตอนของการเลือกเครื่องมือ หรือสินค้าและบริการทาง
การเงินที่จะนำมาใช้นั้น ผู้วางแผนทางการเงินจะต้องคำนึงถึงสถานภาพทางการเงินของ
ผู้รับคำปรึกษา และความหมายของเครื่องมือดังกล่าวในการตอบสนองต่อเป้าหมายและ

ความต้องการทางการเงินของผู้รับคำปรึกษา นอกจากนี้ให้คำปรึกษาายังต้องมีหน้าที่เป็นตัวแทนผู้รับคำปรึกษาในการเจรจาต่อรองเพื่อให้แน่ใจว่าผู้รับคำปรึกษาได้สินค้าและบริการทางการเงินที่ดีที่สุดที่เหมาะสมกับแผนทางการเงินที่นำมาใช้

5. การทบทวนตรวจสอบแผนทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ ว่าผลที่ได้มีการเบี่ยงเบนไปจากที่คาดหวังไว้หรือไม่และเป็นผลเนื่องมาจากปัจจัยหรือสาเหตุใด หรือข้อสมมติฐานที่กำหนดไว้มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงแผนทางการเงินให้เหมาะสมอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นผู้วางแผนทางการเงินจึงมีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามแผนทางการเงินที่ตกลงร่วมกัน โดยผู้วางแผนทางการเงินจะต้องชี้แจงให้ผู้รับคำปรึกษาทราบถึงความจำเป็นของกระบวนการติดตามและประเมินผลทั้งในด้านกิจกรรม ความถี่ และรายงานผลให้ผู้รับคำปรึกษาทราบ ทั้งนี้ขอบเขตของการทบทวนและตรวจสอบจะครอบคลุมในด้านต่างๆ ที่สำคัญได้แก่ ผลและความก้าวหน้าของแผนทางการเงินที่นำไปปฏิบัติ เช่นผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุน การเปลี่ยนแปลงด้านสภาพของผู้รับคำปรึกษาเช่น เป้าหมายทางการเงิน สุขภาพ รายรับและรายจ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยวางแผนทางการเงินจะต้องปรึกษาแผนทางการเงินที่จะต้องอิงอยู่กับเงื่อนไขและสภาพที่เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอาจนำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะหรือการปรับเปลี่ยนแผนทางการเงินที่จะต้องอิงอยู่กับเงื่อนไขและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป วังผู้วางแผนทางการเงินอาจจะต้องวกกลับไปเริ่มต้นใหม่ในขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูลที่เป็นเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ให้ข้อเสนอแนะใหม่ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย ความต้องการทางการเงินและเงื่อนไขหรือสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

6. แนวคิดเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID19)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด19 ย่อมาจาก Coronavirus Disease 2019 โดยเบื้องต้นในเดือนธันวาคม 2562 มีการพบกลุ่มผู้ป่วยโรคปอดบวมที่ไม่ทราบสาเหตุ มีการเชื่อมโยงกับตลาดขายส่งอาหารทะเลในเมืองหูอั้น ประเทศจีน ภายหลังมีการค้นพบว่าอาการปอดบวม มีสาเหตุมาจาก Beta coronavirus ซึ่งเป็นหนึ่งในสี่ของสกุล Coronaviruses (Zhu et al, 2020) ต่อมาวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2563 นักวิจัยชาวจีนพบว่า โรคติดเชื้ออหิวาต์เกิดจากเชื้อไวรัสโรนาชนิดใหม่ และได้เรียกเชื้อไวรัสดังกล่าวว่า 2019 Novel Coronavirus หรือ 19-nCov (Wang et al.,2020) โรคติดต่อเชื้อไวรัสโรนา 2019 มีการแพร่เชื้อที่รวดเร็วและกระจายเป็นวงกว้าง มีลักษณะการแพร่กระจายจากคนสู่คนผ่านทางละอองเสมหะ น้ำมูก น้ำลาย โดยเมื่อผู้ป่วยมีอาการไอหรือจามทำให้เกิดละอองและตกลงสู่พื้นผิวหรือวัตถุ หากมีการสัมผัสวัตถุนั้นก็จะสามารถรับเชื้อเข้าสู่ร่างกายได้ทั้งจากการสัมผัสใบหน้า ขยี้ตา จมูก ปาก หรือรับเชื้อจากผู้ป่วยโดยตรง (กระทรวงสาธารณสุข, 2563)

กุลบุตธ โดเมนกุล(2563) กล่าวว่าขณะนี้ทุกประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยกำลังเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ภาครัฐจึงมีประกาศใช้มาตรการป้องกันและยับยั้งการระบาดของโรคควบคู่กับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านการดำรงชีวิตของประชาชนและจากผลการสำรวจ National Endowment for Financial Education(NEFE) ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ประชากรจำนวนร้อยละ 88 มีความเครียดเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล (Personal Finance) และร้อยละ 50 ของจำนวนประชากรมีความกังวลเกี่ยวกับเงินออมที่ไม่เพียงพอ ส่งผลให้เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับเงินเก็บสะสมที่ไม่เพียงพอ ส่งผลให้เกิดความวิตกกังวลด้านความสามารถในการชำระหนี้ และค่าใช้จ่ายต่างๆ นอกจากนี้ ปรีญานุช บุตรน้ำเพชร (2563) กล่าวว่า องค์การ UNICEF, UNDP และ UNFPA ได้ดำเนินการสำรวจผลกระทบและความต้องการของเด็กและเยาวชนในประเทศไทยในสถานการณ์ของโรคระบาดโควิด 19 เพื่อเป็นข้อมูลเร่งด่วนให้กับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อใช้แก้ไขปัญหา โดยความกังวลใจของเด็กและเยาวชนผลสำรวจพบว่า ร้อยละ 84.66 ได้รับผลกระทบและความกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องของสถานะทางการเงินของครอบครัว เนื่องจากผู้ปกครองไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ ดังนั้นปัญหาหรือผลกระทบที่สามารถเห็นได้ชัดเจนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ 19 เป็นสาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กอบชัย นิกรพิทยาและวุฒิพล ฉัตรจรัสสกุล (2562) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการปรับตัวด้านการเงินของภาคครัวเรือนในเขตเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการปรับตัวด้านการเงินของภาคครัวเรือนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน และทัศนคติที่มีต่อการบริหารการเงิน โดยสมการที่ได้ตั้งกล่าวข้างต้นมีความสามารถในการพยากรณ์พฤติกรรมการปรับตัวด้านการเงินได้ถูกต้องร้อยละ 42.30

เสาวลักษณ์ กิจติดประภัสร์และคณะ (2562) ศึกษาเรื่องผลกระทบทางสังคมจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019(COVID-19)และวิกฤติเศรษฐกิจ พบว่า ด้านการเยียวยาของรัฐส่วนใหญ่ที่ได้รับเงินเยียวยาในโครงการ “เราไม่ทิ้งกัน” หรือโครงการช่วยเหลือ 3,000 บาท ส่วนประเภทของความช่วยเหลือที่ต้องการมากที่สุดได้แก่เงินเยียวยา เพราะช่วยเหลือเรื่องค่าครองชีพและนำไปใช้ในสิ่งที่จำเป็นได้อย่างง่ายและสะดวก ส่วนเรื่องการปรับตัวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ประชาชนส่วนใหญ่ตอบว่าต้องประหยัดและพยายามพึ่งตนเองมากที่สุด บางคนจำเป็นต้องขายสินทรัพย์ที่เคยใช้ได้ในอาชีพเดิม และหลายคนปรับตัวด้วยการพยายามหางานทำเพิ่ม ทำงานนอกเวลาเพื่อหารายได้เสริม

ชนิกานต์ ภูกันหา (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พบว่า ทักษะคิดต่อการบริหารการเงิน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกด้านภาวะเศรษฐกิจ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านอิทธิพลสื่อ ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ปริยานุช บุตรน้ำเพชร(2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสถานะทางการเงินส่วนบุคคลในช่วงสถานการณ์ (COVID-19) ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในช่วงสถานการณ์ (COVID-19)ของประชากรในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ปฐมพงศ์ ฤกษ์แก้ว(2565) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเงินของประชาชนจังหวัดสุพรรณบุรี ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่าการปรับตัวด้านการเงินของประชาชนจังหวัดสุพรรณบุรีในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19)ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีการปรับตัวด้านการเงินในสถานการณ์การแพร่ระบาดไม่แตกต่างกันทั้งนี้เนื่องจากสถานภาพอาจไม่ใช่ปัจจัยสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมทางการเงิน ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านด้านเงิน พบว่า ปัจจัยด้านมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการบริหารการเงิน ปัจจัยด้านอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเงินของประชากร ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์การปรับตัวด้านการเงินเพื่อให้เหมาะสมและเพียงพอระหว่างรายได้และค่าใช้จ่าย มีทัศนคติต่อการบริหารเงินที่ดีที่สุด โดยให้ความสำคัญกับการบันทึกรายรับรายจ่ายหรือความเคลื่อนไหวทางการเงิน เพื่อให้เห็นสภาพทางการเงินที่แท้จริง ช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากปัญหาเงินสดขาดมือ หรือการก่อหนี้เพิ่มในอนาคต มีการติดตามข่าวสารผ่านช่องทางสื่อต่างๆ และการศึกษาข้อมูลแนวทางการวางแผนทางการเงินของตนเอง ซึ่งหากมีการระบอบเพิ่มขึ้นจะสามารถมีแนวทางในการจัดการปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

ธณภรณ์ ดิธนกิจชัยกุล(2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของคณวิทำงานในสถานการณ์ (COVID-19) พบว่า มาตรการเยียวยาช่วยเหลือผลกระทบ (COVID-19) มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของคณวิทำงานในสถานการณ์ COVID-19 และความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลและสภาวะทางเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของคณวิทำงานในสถานการณ์ COVID-19

สุทธิดา เลขานุกิจ (2563) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรทางการบินเชิงพาณิชย์ในสถานการณ์ COVID-19 พบว่า การจัดการการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรทางการบินเชิงพาณิชย์ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินหลังจากสถานการณ์ COVID-19 คือต้องออมเงินเพื่อสถานการณ์ฉุกเฉิน การนำเงินออมมาใช้ในสถานการณ์ COVID-19 และการหารายได้จากช่องทางอื่นในสถานการณ์ COVID-19

สุรัชย์ กังวล (2552) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการที่เหมาะสมของสถาบันการเงินชุมชน พบว่า คณะกรรมการแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนมากที่สุด กลไกและกระบวนการบริหารจัดการ รองลงมาได้แก่ทรัพยากรบริหารด้านการเงิน การมีส่วนร่วม ทรัพยากรการบริหารจัดการ รองลงมาได้แก่ทรัพยากรการบริหารด้านการเงิน การมีส่วนร่วม ทรัพยากรการบริการด้านคน ทรัพยากรการบริหารด้านวัสดุอุปกรณ์ ทุนทางสังคม ภาวะผู้นำและเครือข่ายตามลำดับ ส่วนสมาชิกเห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนมากที่สุด กลไกและกระบวนการบริหารจัดการเช่นกัน รองลงมาได้แก่ ภาวะผู้นำ ทุนทางสังคม การมีส่วนร่วมและเครือข่ายตามลำดับ

วิมล เอี่ยมปลัด (2551) ศึกษาวิจัยเรื่อง ระบบงานสถาบันการเงินชุมชน พบว่า สถาบันการเงินชุมชนมีนโยบายการให้บริการที่แตกต่างกัน ในด้านการให้บริการทางการเงินและสถาบันการเงินชุมชน พบปัญหา เรื่องการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากร ขาดการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ ซึ่งควรมีการกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

สถาพร แสงสุโพธิ์และคณะ (2557) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กรณีศึกษาสถาบันการเงินชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กระบวนการดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชน 4 ส่วนคือ การออม-การฝาก การกู้และการให้กู้ การจัดการผลประโยชน์ตอบแทนและสวัสดิการและการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงินชุมชนฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลที่รับผิดชอบ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการใช้งาน พร้อมทั้งบุคลากร บางส่วนขาดความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชนโดยสรุปได้ 3 ประเด็นคือ ด้านฮาร์ดแวร์ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะต่อการปฏิบัติงานและมีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน ด้านซอฟต์แวร์ ต้องพัฒนาให้ทันสมัย ตอบสนองต่อการใช้งานได้ทุกระดับและ ด้านบุคลากรต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้อย่างต่อเนื่องและพร้อมต่อการปฏิบัติงาน

ยุพิน ปิ่นทอง (2563) ศึกษาเรื่อง การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนจังหวัดปทุมธานี โดยทำการศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 พบว่า ลักษณะกลุ่มประชากรในจังหวัดปทุมธานีที่มี เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยประชากร

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. สถานภาพ
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรตาม

การปรับตัวด้านการเงินของ
ครอบครัวนักศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

1. ทักษะต่อการบริหารการเงิน
2. ความรับผิดชอบต่อการบริหารการเงินครอบครัว
3. อิทธิพลของกลุ่มอ้างอิง
4. มาตรการเยียวยาด้านการเงินจากภาครัฐ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

แนวทางการจัดการทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง หลังวิกฤติโควิด 19 การวิจัยมุ่งศึกษาถึงสถานะความมั่นคงทางการเงิน เพื่อเป็นแนวทางการจัดการทางการเงิน เพื่อพัฒนาแนวทางแก้ไขปัญหาทางการเงินแก่สถาบันครอบครัวของนักศึกษา โดยนักวิจัยได้ทำการสำรวจพื้นที่เบื้องต้นในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดนครปฐม

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เน้นการวิจัยแบบผสมหรือพหุวิธี (Mixed methods or Multi methods) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายสภาพครัวเรือนในภาคกลางตอนล่าง จำแนกตามลักษณะของข้อมูล ทั้งทางด้านสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ครัวเรือน ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน โดยค่าผลรวมร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม (Focus Groups) การประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งปรับปรุงมาจากขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของ ฉลาด จันทรมบัติ (2550 :54) โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่ออธิบายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงปริมาณในรายละเอียดเชิงลึก และเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งช่วยให้เกิดความเข้าใจในวิถีความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง ทั้งปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษารวบรวมเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจากสภาพปัจจุบัน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือ การปฏิบัติให้เป็นจริงโดยการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสะท้อนผล

ขั้นตอนที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเวลา ครอบคลุมระยะเวลา 1 ปี ภายในปีงบประมาณ 2565 โดยเริ่มทบทวน
2. วรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีและพัฒนาเครื่องมือวิจัย ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2565 – กันยายน 2566

3. ด้านพื้นที่ ศึกษาในพื้นที่จังหวัดภาคกลางตอนล่าง 4 จังหวัดได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดนครปฐม
4. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเป้าหมายของการศึกษาประกอบด้วยการพร้อมทั้งสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้นำในพื้นที่

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและการเก็บข้อมูล

ประชากร

จังหวัด	จำนวนครัวเรือน
กรุงเทพมหานคร	3,369,140
สมุทรปราการ	924,780
นนทบุรี	414,360
นครปฐม	608,940
รวม	5,317,220

ตารางที่ 1 ขนาดประชากร

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม 2565

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากขนาดของประชากรตามขอบเขตที่กำหนด สามารถคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตร Taro Yamane ซึ่งในการศึกษาคั้งนี้มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,317,220ครัวเรือน ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ควรเก็บข้อมูลดังนี้

$$M = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$= \frac{5,317,220}{1+(5,317,220)(0.05)^2}$$

$$= 400$$

กำหนดให้ M คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ความคาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร ตามสัดส่วนตัวอย่างของครัวเรือนประชากร

จังหวัด	จำนวนครัวเรือน	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
กรุงเทพมหานคร	3,369,140	63	252
สมุทรปราการ	924,780	17	68
นนทบุรี	414,360	8	32
นครปฐม	608,940	12	48
รวม	5,317,220	100	400

ตารางที่ 2 สัดส่วนตัวอย่างของครัวเรือนประชากร

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1.1 การสุ่มจังหวัดตัวอย่างในจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 4 จังหวัด คือจังหวัด กรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดนครปฐม
- 1.2 กลุ่มครัวเรือนของนักศึกษา จำนวน 400 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) และกำหนดจัดสรรจำนวนครัวเรือนตัวอย่างในแต่ละจังหวัด ด้วยวิธีแบบสัดส่วน กับจำนวนครอบครัวของนักศึกษา
- 1.3 การสัมภาษณ์ เจาะลึกครอบครัวของนักศึกษาในประเด็นที่นอกเหนือจากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ประกอบด้วยข้อมูลสภาพเศรษฐกิจ สังคม และประกอบการ และสภาพแวดล้อมของครัวเรือนนักศึกษา รวมทั้งข้อคิดในการ

แก้ไขปัญหและเน้นการตรวจสอบความสอดคล้องกันของข้อมูลที่ได้จากการจัดกลุ่มสนทนา

1.4 การจัดกลุ่มสนทนา ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกลุ่มเฉพาะ (Focus Group Interview) โดยเก็บข้อมูลจากผู้นำในพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด 4 จังหวัด จังหวัดละ 1 กลุ่ม ในประเด็นสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวของนักศึกษา ประเด็นปัญหาความต้องการ ความช่วยเหลือจากภาครัฐในด้านต่างๆ และแนวทางการแก้ไขปัญห เพื่อให้ได้ข้อมูลในภาพรวมของแต่ละพื้นที่

2. ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่สามารถนำมาสนับสนุนจากการวิจัยในครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

การสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถาม (Questionnaires) สร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยให้สอดคล้องกับประเด็น เนื้อหา ขอบเขตการวิจัยและกรอบแนวคิดการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close - Ended Question) ข้อคำถามแบบตัวเลือก (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงิน จำนวน 20 ข้อคำถามประกอบด้วย ทศนคติต่อการวางแผนการเงิน จำนวน 5 ข้อ ความรับผิดชอบต่อการบริหารเงินครอบครัว จำนวน 5 ข้อ อิทธิพลของกลุ่มอ้างอิง จำนวน 5 ข้อ มาตรการความช่วยเหลือจากภาครัฐทางด้านการเงินจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเงิน จำนวน 5 ข้อคำถาม

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม
ปลายเปิด (Open Ended Question) โดยผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

การกำหนดคำถามคณะวิจัยได้ทำการคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง
ที่สุด

สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2 ตอนที่ 3 ผู้วิจัยใช้มาตรวัดจากการวิจัยโดยลักษณะของ
แบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือก(Check List) ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายปิด (Close - Ended Question)
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก น้อย ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดย
มีการให้คะแนนตั้งแต่ 5 จนถึง 1 ตามลำดับ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2559)

5 หมายถึง ความคิดเห็นระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความคิดเห็นระดับมาก

3 หมายถึง ความคิดเห็นระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความคิดเห็นระดับน้อย

1 หมายถึง ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์การแบ่ง แบ่งคะแนนได้ 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับมีขนาดระยะช่วง ซึ่งสามารถแสดง
เกณฑ์คะแนนได้ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึงว่าระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึงว่าระดับความคิดเห็นในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึงว่าระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึงว่าระดับความคิดเห็นในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึงว่าระดับความคิดเห็นในระดับมาก

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่จัดทำเรียบร้อยแล้ว นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและประเด็นหลักของเนื้อหา ทารการหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ดีขึ้นต่อไป

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถามและภาษาที่ใช้ในแต่ละข้อคำถาม ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพิจารณาจากดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยประเมินข้อคำถามว่าสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษาหรือไม่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อหาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญกำหนดเป็น 3 ระดับดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

- +1 หมายถึง แน่ใจว่า แบบข้อคำถามวัดตรงตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า แบบข้อคำถามวัดตรงตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
- 1 หมายถึง แน่ใจว่า แบบข้อคำถามไม่ได้วัดตรงตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

การนำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item - Objective Congruence) (Rovinelli and Hambleton, 1976) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา

$\sum R$ คือ ผลของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่า IOC ที่ยอมรับได้ในแต่ละข้อคำถามมีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์คือมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงข้อคำถามมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไปได้ (ธารินทร์ ศิป์จารุ, 2560) ในการประเมินค่า IOC ของข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) เป็นการนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับ ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิมาทดสอบ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนผู้ปฏิบัติงานทำในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่แท้จริงจำนวน 30 ชุด (Try out) หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาร์ค (Cronbach) ในการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) นั่นคือ เมื่อนำเครื่องมือขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชาชนกลุ่มตัวอย่างกี่ครั้งก็จัสไป ผลที่ได้จะเท่าเดิมหรือใกล้เคียงกับค่าเดิม ค่าความเชื่อมั่นจะมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ระหว่าง 0-1 ถ้าค่าใกล้เคียง 1 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูงและค่า ใกล้ 0 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นต่ำ โดยค่าความเชื่อมั่นของคำถามแต่ละด้านความจะมีค่าไม่น้อยกว่า 0.70 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2559) โดยสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach มีดังนี้

$$a = n/(n - 1) \left(\frac{n(n - 1) x^2}{2!} + \dots \right)$$

a = ค่าความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โครงการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง หลังวิกฤติโควิด 19” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ (1) เพื่อวิเคราะห์สภาวะความมั่นคงทางการเงินแก่สถาบันครอบครัวของนักศึกษา (2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาทางการเงินของครอบครัวของนักศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเงิน

และในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล Financial Management Attitude

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้จากกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
MS	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวน (Mean of Squares)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – Distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – Distribution
P	แทน	ค่า P เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน
*	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10
**	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
***	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแทนตัวแปรสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

X_1	แทน	ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (Financial Management Attitude)
X_2	แทน	ความรับผิดชอบต่อครอบครัว (Responsibility toward family)

X_3	แทน	อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (Reference group Influence)
X_4	แทน	มาตรการเยียวยาทางการเงินของภาครัฐ (Financial remedy measure)
Y	แทน	การปรับตัวด้านการเงิน (Financial adjustment)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ จากกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง โดยจำแนกลักษณะปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยแสดงจำนวน และค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามผลการสำรวจสามารถสรุปได้จากตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวน และค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	180	45.00
หญิง	217	54.30
ไม่ต้องการระบุ	3	0.70
รวม	400	100
2. อายุ		
1. 21 – 30 ปี	4	1.00
2. 31 – 40 ปี	158	39.50
3. 41 – 50 ปี	111	27.80
4. 51 – 60 ปี	122	30.50
5. สูงกว่า 60 ปี	5	1.30
รวม	400	100
3. ระดับการศึกษา		
1. ต่ำกว่ามัธยมศึกษา /ต่ำกว่าปวช./ต่ำกว่าปวส.	29	7.30
2. มัธยมศึกษา /ปวช. /ปวส.	110	27.50
3. ปริญญาตรี	213	53.30
4. สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.50
5. ไม่ต้องการระบุ	46	11.50

รวม	400	100
4. อาชีพ		
1. ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	31	7.80
2. รับจ้าง/เกษตรกร	89	22.30
3. เจ้าของกิจการ/ผู้ประกอบการ/อาชีพอิสระ	188	47.00
4. ลูกจ้างเอกชน	92	23.00
รวม	400	100

ตารางที่ 3 จำนวน และค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. สถานะสมรส		
1. โสด	141	35.30
2. สมรส	176	44.00
3. หย่าร้าง/หม้าย	39	9.80
4. ไม่ต้องการระบุ	44	11.00
รวม	300	100
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. น้อยกว่า 10,000 บาท	67	16.80
2. 10,001 – 20,000 บาท	156	39.00
3. 20,001 – 30,000 บาท	98	24.50
4. 30,001 – 40,000 บาท	24	6.00
5. 50,000 บาท ขึ้นไป	35	8.80
6. ไม่ต้องการระบุ	16	4.00
รวม	400	100

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน สามารถอธิบายผลได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมใกล้เคียงกัน คือ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.30 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 45.00 ไม่ต้องการระบุ คิดเป็นร้อยละ 0.7

2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมา มีอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.50 อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.80 อายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.00 และอายุสูงกว่า 60 ปี คิดเป็น ร้อยละ 1.30

3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 53.30 รองลงมา จบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)/ประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ 27.50 ระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)/ประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 0.50 ไม่ต้องการระบุ คิดเป็นร้อยละ 11.50

4. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเจ้าของกิจการ/ผู้ประกอบการ/อาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง/เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 22.30 และอาชีพลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 23.00 และมีอาชีพที่น้อยที่สุด คือข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 7.80

5. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานะสมรส คิดเป็นร้อยละ 44.00 รองลงมา มีสถานะเป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 35.30 และมีสถานะหย่าร้าง/หม้าย คิดเป็นร้อยละ 9.80 ไม่ต้องการระบุ คิดเป็นร้อยละ 11.00

6. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.00 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.50 ในขณะที่ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.80 โดยมีผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท และ 50,000 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.00 และ 8.80 ตามลำดับ ไม่ต้องการระบุ คิดเป็นร้อยละ 4.00

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

4.2.1 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จากกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง ประกอบด้วย ทศนคติต่อการบริหารเงิน (X_1) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์การแปรผลค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อคำถามของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล คือ

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

และจัดลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละปัจจัยจากลำดับที่ 1 (มากที่สุด) ถึงลำดับที่ 5 (น้อยที่สุด) จากข้อคิดเห็นที่มีความเห็นเรียงลำดับจากมากไปน้อย

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1)

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1)				
1. ท่านคิดว่าการบริหารเงินให้มีความเหมาะสมระหว่างรายรับและรายจ่ายเป็นการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ	4.36	0.773	มาก	3
2. ท่านคิดว่าการบันทึกข้อมูลรายได้ ค่าใช้จ่ายและหนี้สินจะทำให้ทราบความเคลื่อนไหวหรือสภาพทางการเงินที่แท้จริง	4.30	0.711	มาก	5
3. ท่านคิดว่าการวางแผนด้านการเงินที่ดี สามารถลดปัญหาทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ เช่น ปัญหาเงินสดขาดมือ ปัญหาหนี้สิน เป็นต้น	4.38	0.712	มาก	1
4. ท่านคิดว่าการจัดสรรเงินที่มีคุณภาพควรมีสัดส่วนการใช้จ่ายและการออมหรือลงทุนที่เหมาะสม	4.31	0.688	มาก	4
5. ท่านคิดว่ากำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางการเงินที่ชัดเจนสามารถลดความเสี่ยงทางการเงินได้	4.37	0.704	มาก	2
ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1)	4.36	0.676	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1) มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม คือ 4.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 0.676 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และในส่วนของข้อคำถามมีความแตกต่างกันในแต่ละข้อคำถาม โดยผลการสำรวจพบว่าทุกข้อคำถามมีระดับค่าเฉลี่ยของแต่ละคำถามต่อทัศนคติด้านการบริหารการเงินอยู่ในระดับมาก ในแต่ละข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก ข้อคำถามที่สาม ($\bar{x} = 4.38$) และข้อคำถามที่ห้า ($\bar{x} = 4.37$) มีความคิดเห็นเป็นลำดับที่หนึ่งและสองตามลำดับ ในขณะที่ข้อคำถามที่หนึ่ง สี่ และสองมีความคิดเห็นเป็นลำดับที่สาม ($\bar{x} = 4.36$) ลำดับที่สี่ ($\bar{x} = 4.31$) และลำดับที่ห้า ($\bar{x} = 4.30$) โดยในแต่ละข้อคำถามมีค่าการกระจายของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่มากนัก คือ มีค่าระหว่าง 0.688 ถึง 0.773 ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ว่า การวางแผนการเงินเป็นกระบวนการสำคัญในการจัดการปัญหาความเสี่ยงทางการเงินที่คาดว่าหรืออาจจะเกิดขึ้นในอนาคต เช่นเดียวกันกับการทำบัญชี หรือการบันทึกรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินยังคงเป็นพฤติกรรมที่ควรได้รับการส่งเสริมสำหรับการ

วางแผนทางการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางแผนทางการเงินเพื่อรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตจากเหตุการณ์ COVID-19 อุบัติเหตุ หรือปัญหาสุขภาพที่มีความจำเป็นจะต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X_2)

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
ความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X_2)				
1. การวางแผนและวิเคราะห์รายได้ ทำให้การบริหารเงินของท่านเป็นไปตามเป้าหมายและสอดคล้องกับค่าใช้จ่ายของครัวเรือนเงินเดือนที่ได้รับเหมาะสมกับวุฒิการศึกษา อายุการทำงานและความรู้ ความสามารถ	4.27	0.761	มาก	3
2. การวิเคราะห์และควบคุมค่าใช้จ่าย ทำให้การบริหารเงินของท่านเป็นไปตามแผน และวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินของครอบครัวมีการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนอย่างเป็นธรรม	4.26	0.790	มาก	4
3. การประเมินรายได้และค่าใช้จ่าย ทำให้ท่านจัดสรรเงินในกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัวได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม	4.36	0.743	มาก	1
4. หน้าที่ความรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการดำรงชีพของครอบครัวเช่น ค่าอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค การศึกษา เป็นต้น ทำให้ต้องมีการบริหารการเงินอย่างรอบครอบ	4.33	0.779	มาก	2
5. การทำอาชีพเสริม หรือหารายได้เสริมเพื่อให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของครอบครัว	4.25	0.788	มาก	5
ความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X_2)	4.28	0.703	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X_2) มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม คือ 4.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 0.703 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และในส่วนของข้อคำถามมีความแตกต่างกันในแต่ละข้อคำถาม โดยผลการสำรวจพบว่าทุกข้อคำถามมีระดับค่าเฉลี่ยของแต่ละคำถามต่อความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X_2) อยู่ในระดับมาก ในแต่ละข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก ข้อคำถามที่สาม ($\bar{x} = 4.36$) และข้อคำถามที่สี่ ($\bar{x} = 4.33$) มีความคิดเห็นเป็นลำดับที่หนึ่งและสองตามลำดับ ในขณะที่ข้อคำถามที่หนึ่ง คำถามที่สอง และคำถามที่ห้า มีความคิดเห็นเป็นลำดับที่สาม ($\bar{x} = 4.27$) ลำดับที่สอง

($\bar{x} = 4.26$) และลำดับที่ห้า ($\bar{x} = 4.25$) โดยในแต่ละข้อคำถามมีค่าการกระจายของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่มากนัก คือ มีค่าระหว่าง 0.743 ถึง 0.790 ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ว่า การประเมินรายได้และค่าใช้จ่ายเป็นกระบวนการสำคัญในการจัดสรรเงินในกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัวได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม อย่างไรก็ตามสำหรับปัจจัยด้านความรับผิดชอบต่อครอบครัว (B) การทำอาชีพเสริมหรือหารายได้เสริมเพื่อให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของครอบครัวเป็นแนวทางการหาเงินที่จำเป็นต้องพิจารณาในการบริหารการเงินภายในครัวเรือนเพื่อรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตจากเหตุการณ์ COVID-19

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านอิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3)

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3)				
1. ท่านยึดถือบุคคลต้นแบบที่ดีในการบริหารการเงินและนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติสถานที่ทำงาน มีความสะดวกในการติดต่อประสานงาน	4.16	0.861	มาก	4
2. ท่านได้มีการเตรียมความพร้อมทางด้านการเงิน จากเหตุการณ์สถานการณ์โควิด 19 โดยติดตามจากข่าวสารผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ ที่อาจกระทบต่อภาวะการเงินของท่าน	4.07	0.836	มาก	5
3. หากได้รับคำแนะนำด้านการบริหารการเงินจากบุคคลที่ท่านเชื่อถือหรือให้ความไว้วางใจ ท่านจะเกิดความเชื่อมั่นและปฏิบัติตาม	4.17	0.785	มาก	3
4. ค่านิยมทางสังคมทั้งด้านบวกและด้านลบในปัจจุบันมีส่วนกระตุ้นให้ท่านเกิดพฤติกรรมด้านการเงินที่เหมาะสม	4.27	0.743	มาก	1
5. ท่านศึกษาและสังเกตพฤติกรรมด้านการบริการเงินของเพื่อนหรือบุคคลอื่นเพื่อนำมาวิเคราะห์สำหรับใช้เป็นแนวทางในการจัดการด้านการเงินของตนเอง	4.18	0.808	มาก	2
อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3)	4.22	0.698	มาก	

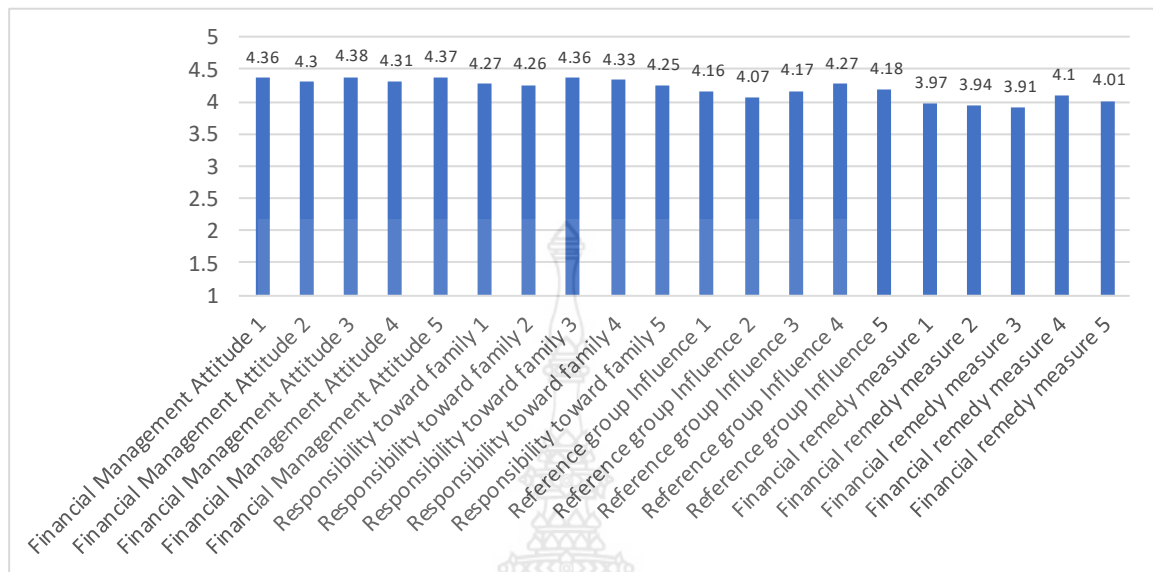
จากตารางที่ 6 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านอิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม คือ 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 0.698 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และในส่วนของข้อคำถามมีความแตกต่างกันในแต่ละข้อคำถาม โดยผลการสำรวจพบว่าทุกข้อคำถามมีระดับค่าเฉลี่ยของแต่ละคำถามต่ออิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) อยู่ในระดับมาก ในแต่ละข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก ข้อคำถามที่สี่ ($\bar{x} = 4.27$) และข้อคำถามที่ห้า ($\bar{x} = 4.18$) มีความคิดเห็นเป็นลำดับที่หนึ่งและสองตามลำดับ ในขณะที่ข้อคำถามที่สาม คำถามที่หนึ่ง และคำถามที่สอง มีความคิดเห็นเป็นลำดับที่สาม ($\bar{x} = 4.17$) ลำดับที่สอง ($\bar{x} = 4.16$) และลำดับที่ห้า ($\bar{x} = 4.07$) โดยในแต่ละข้อคำถามมีค่าการกระจายของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่มากนัก คือ มีค่าระหว่าง 0.743 ถึง 0.836 จากการสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านอิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (C) ในลำดับที่หนึ่งและมีความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญ คือ ข้อคำถามที่สี่ ($\bar{x} = 4.27$) และข้อคำถามที่ห้า ($\bar{x} = 4.18$) โดยปัจจัยกลุ่มอ้างอิงที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ในปัจจุบัน ที่ส่งผลได้ชัด คือ ค่านิยมทางสังคมทั้งทางด้านบวกและด้านลบ และอิทธิพลของพฤติกรรมการบริโภคโดยการลอกเลียนแบบเพื่อน โดยค่านิยมทางสังคมที่ได้รับและพฤติกรรมจากเพื่อนทั้งในรูปแบบออนไลน์หรือแบบพบปะกัน (Face to Face) มีอิทธิพลกลุ่มอ้างอิงในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตามอิทธิพลของบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ไว้วางใจ ยังคงเป็นปัจจัยสนับสนุนที่ส่งผลต่ออิทธิพลของกลุ่มอ้างอิงในลำดับท้าย ทั้งนี้การเตรียมพร้อมทางการเงินจากเหตุการณ์สถานการณ์โควิด 19 โดยติดตามจากข่าวสารผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ ที่อาจกระทบต่อภาวะการเงินยังคงเป็นปัญหาสำหรับปัจจัยที่มีผลด้านอิทธิพลของกลุ่มอ้างอิง ดังนั้น ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ว่า การเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ผู้ปกครอง และครอบครัวมีความจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมด้านการเงิน เพื่อรองรับความเสี่ยงจากปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น ปัญหาทางการเงินจากเหตุการณ์ COVID-19

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4)

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4)				
1. มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐสามารถช่วยเหลือและแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพพื้นฐานได้ในเวลาหนึ่ง	3.97	0.977	มาก	3
2. มาตรการเยียวยาด้านการเงินจากรัฐบาลทำให้ท่านสามารถใช้จ่ายเงินได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น	3.94	1.034	มาก	4
3. มาตรการเยียวยาด้านการเงินจากรัฐบาลช่วยให้ท่านไม่ต้องสร้างภาระหนี้สิน	3.91	1.028	มาก	5
4. มาตรการเยียวยาด้านการเงินจากรัฐบาลช่วยชดเชยรายได้ประจำของท่านได้บางส่วน	4.10	2.732	มาก	1
5. มาตรการเยียวยาด้านการเงินจากรัฐช่วยบรรเทาความเดือดร้อนและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้านการเงินในภาวะฉุกเฉินได้อย่างเหมาะสม	4.01	1.094	มาก	2
มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4)	3.98	0.977	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม คือ 3.98 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 0.977 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และในส่วนของข้อคำถามมีความแตกต่างกันในแต่ละข้อคำถาม โดยผลการสำรวจพบว่าทุกข้อคำถามมีระดับค่าเฉลี่ยของแต่ละคำถามต่อมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) อยู่ในระดับมาก ในแต่ละข้อคำถามมีค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก ข้อคำถามที่สี่ ($\bar{x} = 4.10$) และข้อคำถามที่ห้า ($\bar{x} = 4.01$) มีความคิดเห็นเป็นลำดับที่หนึ่งและสองตามลำดับ ในขณะที่ข้อคำถามที่หนึ่ง คำถามที่สอง และคำถามที่ห้า มีความคิดเห็นเป็นลำดับที่หนึ่ง ($\bar{x} = 3.97$) ลำดับที่สอง ($\bar{x} = 3.94$) และลำดับที่สาม ($\bar{x} = 3.91$) โดยในแต่ละข้อคำถามมีค่าการกระจายของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่อนข้างสูง นั่นหมายความว่าผลการสำรวจมีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันมาก คือ มีค่าระหว่าง 0.977 ถึง 2.732 โดยเฉพาะข้อคำถามที่สี่ (S.D. = 2.732) ที่ถามเกี่ยวกับ มาตรการเยียวยาด้านการเงินจากรัฐบาลช่วยชดเชยรายได้ประจำของท่านได้บางส่วนและคำถามที่ห้า (S.D. = 1.094) มาตรการเยียวยาด้านการเงินจากรัฐช่วยบรรเทาความเดือดร้อนและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้านการเงินในภาวะฉุกเฉินได้อย่างเหมาะสม โดยทั้งสองคำถาม ตัวอย่างมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ว่ามาตรการเยียวยาด้านการเงินจากรัฐบาลช่วยชดเชยรายได้ประจำตลอดจนสามารถบรรเทาความเดือดร้อนและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้านการเงินในภาวะฉุกเฉินได้อย่างเหมาะสมในช่วงสถานการณ์ COVID-19

แผนภาพที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

โดยสรุปจากแผนภาพที่ 2 ผลการศึกษาด้านปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ได้แก่ ทักษะคิดต่อการบริหารเงิน (X_1) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) ทั้งสี่ปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ในแต่ละปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ตั้งแต่ 3.51 ถึง 4.50 โดยมีค่าเฉลี่ยของแต่ละปัจจัยดังนี้ ทักษะคิดต่อการบริหารเงิน ($X_1 = 4.36$) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว ($X_2 = 4.28$) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง ($X_3 = 4.22$) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ ($X_4 = 3.98$) ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับแรก คือ ทักษะคิดต่อการบริหารเงิน (X_1) อันดับที่สอง คือ ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2) อันดับที่สาม คือ อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) และอันดับสุดท้าย คือ มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) และเมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า จากผลการสำรวจ ปัจจัยที่มีการกระจายข้อมูลสูง คือ มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.977 ในขณะที่ปัจจัยที่เหลือทั้งสามมีค่าการกระจายข้อมูลในระดับต่ำ คือ มีค่าการกระจายของข้อมูลจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.676 0.703 และ 0.698 ตามลำดับ

4.2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์เป็นการวิเคราะห์ว่าภายในปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ในแต่ละด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ ปัจจัยด้านอายุ ปัจจัยด้านระดับการศึกษา ปัจจัยด้านอาชีพ ปัจจัยด้านสถานภาพสมรส และปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในแต่ละปัจจัยในแต่ละประเภทของลักษณะทางประชากรศาสตร์ เช่น ปัจจัยด้านเพศ มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง และไม่ต้องการระบุเพศ ในแต่ละลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านเพศมีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ต่อปัจจัยที่มีผลด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคลทั้งสี่ปัจจัยคือ ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) โดยทำการทดสอบสถิติตามสมมติฐาน ตามค่าสถิติ t คือ

ปัจจัยด้านเพศ

สมมติฐานหลัก H_0 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล เท่ากับ ศูนย์ : $\mu_{\bar{x}_i} = 0$

สมมติฐานรอง H_1 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ไม่เท่ากับ ศูนย์ : $\mu_{\bar{x}_i} \neq 0$

เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิงในประเด็น ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1)

$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิงในประเด็น ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2)

$\bar{X}_3$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิงในประเด็น อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3)

$\bar{X}_4$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิงในประเด็น มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4)

จากตารางที่ 4-6 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามเพศในทุกปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นหมายความว่าในแต่ละเพศ คือ เพศชายและเพศหญิงไม่มีความแตกต่างกันต่อปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล	เพศ	n	$\bar{x}$	S.D.	t	df	P
ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1)	ชาย	180	4.31	0.733	-1.379	353.136	0.169
	หญิง	217	4.40	0.624			
ความรับผิดชอบต่อการครอบครั (X_2)	ชาย	180	4.27	0.761	-0.123	354.481	0.902
	หญิง	217	4.28	0.652			
อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3)	ชาย	180	4.27	0.7	1.514	395.000	0.131
	หญิง	217	4.17	0.694			
มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4)	ชาย	180	4.11	0.977	2.541	395.000	0.011
	หญิง	217	3.86	0.964			

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลและปัจจัยด้านอายุเป็นการวิเคราะห์ว่าภายในปัจจัยด้านอายุ ได้แก่ 21-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี และ 61 ปีขึ้นไป ในแต่ละช่วงอายุมีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ต่อปัจจัยที่มีผลด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคลทั้งสี่ปัจจัยคือ ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) โดยทำการทดสอบสถิติตามสมมติฐาน ตามค่าสถิติ F คือ

ปัจจัยด้านอายุ

สมมติฐานหลัก H_0 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล เท่ากับ ศูนย์ : $\mu_{\bar{x}_1} = \mu_{\bar{x}_2} = \mu_{\bar{x}_3} = \mu_{\bar{x}_4}$

สมมติฐานรอง H_1 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างน้อยหนึ่งคู่ไม่เท่ากัน : $\mu_{\bar{x}_1} \neq \mu_{\bar{x}_2} \neq \mu_{\bar{x}_3} \neq \mu_{\bar{x}_4}$ อย่างน้อย 1 คู่

เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างช่วงอายุในประเด็นทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1)

$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างช่วงอายุในประเด็นความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2)

$\bar{X}_3$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างช่วงอายุในประเด็นอิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3)

$\bar{X}_4$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างช่วงอายุในประเด็นมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4)

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามอายุในทุกปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นหมายความว่าในแต่ละช่วงอายุมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่ไม่เท่ากันหรือมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 ทุกปัจจัยมีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1)	ระหว่างกลุ่ม	6.241	4	1.56	3.498	0.008***
	ภายในกลุ่ม	176.196	395	0.446		
	รวม	182.438	399			
ความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X_2)	ระหว่างกลุ่ม	19.721	4	4.93	10.98	0.000***
	ภายในกลุ่ม	177.357	395	0.449		
	รวม	197.078	399			
อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3)	ระหว่างกลุ่ม	26.183	4	6.546	15.349	0.000***
	ภายในกลุ่ม	168.457	395	0.426		
	รวม	194.64	399			
มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4)	ระหว่างกลุ่ม	50.049	4	12.512	14.943	0.000***
	ภายในกลุ่ม	330.749	395	0.837		
	รวม	380.797	399			

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลและปัจจัยด้านระดับการศึกษาเป็นการวิเคราะห์ว่าภายในปัจจัยด้านระดับการศึกษา ได้แก่ ต่ำกว่ามัธยมศึกษา/ ปวช./ปวส. มัธยมศึกษา / ปวช./ปวส. ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี และไม่ต้องการระบุ ในแต่ละระดับการศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ต่อปัจจัยที่มีผลด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคลทั้งสี่ปัจจัยคือ ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) โดยทำการทดสอบสถิติตามสมมติฐาน ตามค่าสถิติ F คือ

ปัจจัยด้านระดับการศึกษา

สมมติฐานหลัก H_0 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล เท่ากับ ศูนย์ : $\mu_{\bar{x}_1} = \mu_{\bar{x}_2} = \mu_{\bar{x}_3} = \mu_{\bar{x}_4}$

สมมติฐานรอง H_1 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างน้อยหนึ่งคู่ไม่เท่ากัน : $\mu_{\bar{x}_1} \neq \mu_{\bar{x}_2} \neq \mu_{\bar{x}_3} \neq \mu_{\bar{x}_4}$ อย่างน้อย 1 คู่

เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างระดับการศึกษาในประเด็นทัศนคติต่อการบริหารเงิน (X_1)

$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างระดับการศึกษาในประเด็นความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2)

$\bar{X}_3$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างระดับการศึกษาในประเด็นอิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3)

$\bar{X}_4$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างระดับการศึกษาในประเด็นมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4)

จากตารางที่ 10 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษามีเพียงปัจจัยอิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) ที่มีความแตกต่างกันระหว่างระดับการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับสำคัญทางสถิติ 0.01

ตารางที่ 10 ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน					
	ระหว่างกลุ่ม	SS	df	MS	F	P
ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1)	ระหว่างกลุ่ม	1.244	4	0.311	0.678	0.608
	ภายในกลุ่ม	181.193	395	0.459		
	รวม	182.437	399			
ความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X_2)	ระหว่างกลุ่ม	2.605	4	0.651	1.323	0.261
	ภายในกลุ่ม	194.472	395	0.492		
	รวม	197.078	399			
อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3)	ระหว่างกลุ่ม	7.37	4	1.842	3.886	0.004***
	ภายในกลุ่ม	187.27	395	0.474		
	รวม	194.64	399			
มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4)	ระหว่างกลุ่ม	7.205	4	1.801	1.904	0.109
	ภายในกลุ่ม	373.593	395	0.946		
	รวม	380.798	399			

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลและปัจจัยด้านอาชีพ เป็นการวิเคราะห์ว่าภายในปัจจัยด้านอาชีพได้แก่ รับจ้างทั่วไป/เกษตรกร ข้าราชการ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ ผู้ประกอบการ/ธุรกิจส่วนตัว และพนักงานเอกชน ในแต่ละอาชีพมีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ต่อปัจจัยที่มีผลด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคลทั้งสี่ปัจจัยคือ ทักษะคิดต่อการบริหารเงิน (X_1) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) โดยทำการทดสอบสถิติตามสมมติฐาน ตามค่าสถิติ F คือ

ปัจจัยด้านอาชีพ

สมมติฐานหลัก H_0 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล เท่ากับ ศูนย์ : $\mu_{\bar{x}_1} = \mu_{\bar{x}_2} = \mu_{\bar{x}_3} = \mu_{\bar{x}_4}$

สมมติฐานรอง H_1 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างน้อยหนึ่งคู่ไม่เท่ากัน : $\mu_{\bar{x}_1} \neq \mu_{\bar{x}_2} \neq \mu_{\bar{x}_3} \neq \mu_{\bar{x}_4}$ อย่างน้อย 1 คู่

เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างอาชีพในประเด็นทักษะคิดต่อการบริหารเงิน (X_1)

$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างอาชีพในประเด็นความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2)

$\bar{X}_3$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างอาชีพในประเด็นอิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3)

$\bar{X}_4$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างอาชีพในประเด็นมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4)

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามอาชีพมีปัจจัยความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X_2) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) ที่มีความแตกต่างกันระหว่างระดับการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามอาชีพ

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน					
	ระหว่างกลุ่ม	SS	df	MS	F	P
ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1)	ระหว่างกลุ่ม	0.628	3	0.209	0.456	0.713
	ภายในกลุ่ม	181.809	396	0.459		
	รวม	182.437	399			
ความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X_2)	ระหว่างกลุ่ม	4.033	3	1.344	2.757	0.042**
	ภายในกลุ่ม	193.045	396	0.487		
	รวม	197.077	399			
อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3)	ระหว่างกลุ่ม	0.708	3	0.236	0.482	0.695
	ภายในกลุ่ม	193.932	396	0.490		
	รวม	194.64	399			
มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4)	ระหว่างกลุ่ม	15.402	3	5.134	5.564	0.001***
	ภายในกลุ่ม	365.396	396	0.923		
	รวม	380.797	399			

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลและปัจจัยด้านสถานะสมรสเป็นการวิเคราะห์หว่าภายในปัจจัยด้านสถานะสมรสได้แก่ โสด สมรส และหม้าย/หย่าร้าง ในแต่ละสถานะสมรสมีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ต่อปัจจัยที่มีผลด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคลทั้งสี่ปัจจัยคือ ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1) ความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X_2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) โดยทำการทดสอบสถิติตามสมมติฐาน ตามค่าสถิติ F คือ

ปัจจัยด้านสถานะสมรส

สมมติฐานหลัก H_0 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล เท่ากับ ศูนย์ : $\mu_{\bar{x}_1} = \mu_{\bar{x}_2} = \mu_{\bar{x}_3} = \mu_{\bar{x}_4}$

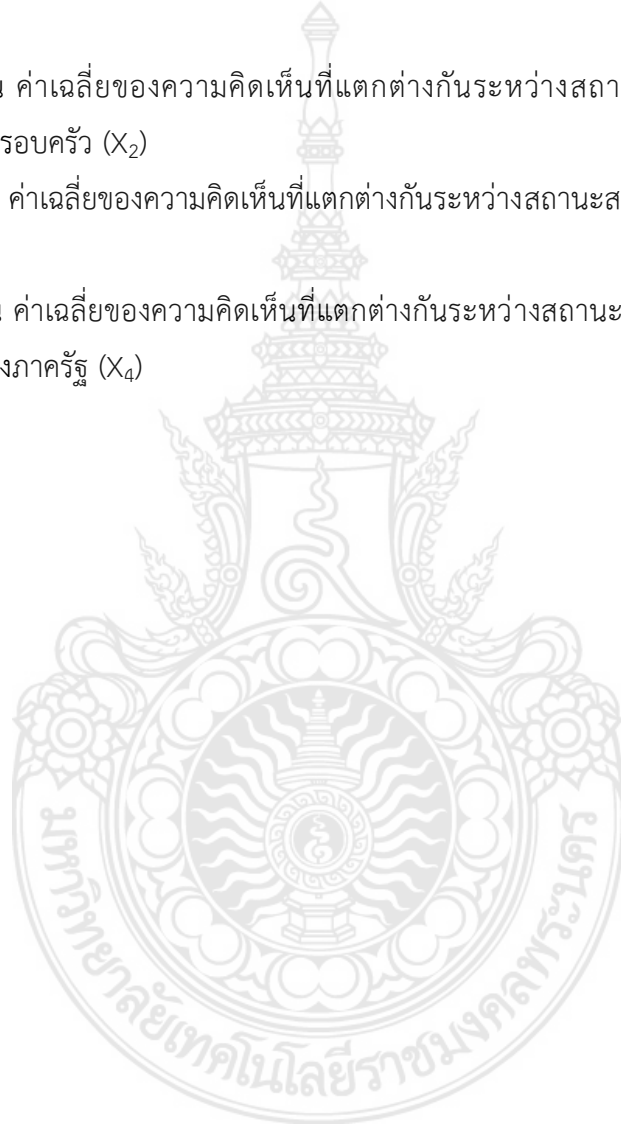
สมมติฐานรอง H_1 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างน้อยหนึ่งคู่ไม่เท่ากัน : $\mu_{\bar{x}_1} \neq \mu_{\bar{x}_2} \neq \mu_{\bar{x}_3} \neq \mu_{\bar{x}_4}$ อย่างน้อย 1 คู่

เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างสถานะสมรสในประเด็นทัศนคติต่อการบริหารเงิน (X_1)

$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างสถานะสมรสในประเด็นความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2)

$\bar{X}_3$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างสถานะสมรสในประเด็นอิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3)

$\bar{X}_4$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างสถานะสมรสในประเด็นมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4)

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามสถานะสมรสมีปัจจัยความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X₂) และอิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X₃) ที่มีความแตกต่างกันระหว่างระดับการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับสำคัญทางสถิติ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามสถานะสมรส

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล	แหล่งความ					
	แปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X ₁)	ระหว่างกลุ่ม	1.732	3	0.577	1.265	0.286
	ภายในกลุ่ม	180.706	396	0.456		
	รวม	182.438	399			
ความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X ₂)	ระหว่างกลุ่ม	9.696	3	3.232	6.831	0.000***
	ภายในกลุ่ม	187.381	396	0.473		
	รวม	197.078	399			
อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X ₃)	ระหว่างกลุ่ม	5.107	3	1.702	3.556	0.014**
	ภายในกลุ่ม	189.533	396	0.479		
	รวม	194.64	399			
มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X ₄)	ระหว่างกลุ่ม	0.821	3	0.274	0.285	0.836
	ภายในกลุ่ม	379.976	396	0.960		
	รวม	380.798	399			

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลและปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นการวิเคราะห์ว่าภายในปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนได้แก่ น้อยกว่า 10,000 บาท 10,000-20,000 บาท 20,000-30,000 บาท 30,001-40,000 บาท 40,001-50,000 บาท 50,000 บาท ขึ้นไป และไม่ต้องการระบุ ในแต่ละช่วงของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่ต่อปัจจัยที่มีผลด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคลทั้งสี่ปัจจัยคือ ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X₁) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X₂) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X₃) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X₄) โดยทำการทดสอบสถิติตามสมมติฐาน ตามค่าสถิติ F คือ

ปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

สมมติฐานหลัก H_0 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล เท่ากับ ศูนย์ : $\mu_{\bar{x}_1} = \mu_{\bar{x}_2} = \mu_{\bar{x}_3} = \mu_{\bar{x}_4}$

สมมติฐานรอง H_1 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างน้อยหนึ่งคู่ไม่เท่ากัน : $\mu_{\bar{x}_1} \neq \mu_{\bar{x}_2} \neq \mu_{\bar{x}_3} \neq \mu_{\bar{x}_4}$ อย่างน้อย 1 คู่

เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในประเด็นทัศนคติต่อการบริหารเงิน (X_1)

$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในประเด็นความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2)

$\bar{X}_3$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในประเด็นอิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3)

$\bar{X}_4$ แทน ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในประเด็นมาตรการเยียวยาทางการเงินของภาครัฐ (X_4)

จากตารางที่ 13 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามสถานะสมรสมีปัจจัยความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X₂) และอิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X₃) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X₄) ที่มีความแตกต่างกันระหว่างระดับการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับสำคัญทางสถิติ 0.05 0.01 และ 0.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบความแตกต่าง ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน					
	SS	df	MS	F	P	
ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X ₁)	ระหว่างกลุ่ม	3.780	6	0.630	1.386	0.219
	ภายในกลุ่ม	178.657	393	0.455		
	รวม	182.438	399			
ความรับผิดชอบต่อครอบครัว (X ₂)	ระหว่างกลุ่ม	7.072	6	1.179	2.438	0.025**
	ภายในกลุ่ม	190.006	393	0.483		
	รวม	197.077	399			
อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X ₃)	ระหว่างกลุ่ม	9.038	6	1.506	3.189	0.005***
	ภายในกลุ่ม	185.602	393	0.472		
	รวม	194.64	399			
มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X ₄)	ระหว่างกลุ่ม	10.865	6	1.811	1.924	0.076*
	ภายในกลุ่ม	369.933	393	0.941		
	รวม	380.797	399			

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเงิน

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวด้านการเงิน (Y)

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จากกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง ด้านการปรับตัวด้านการเงิน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

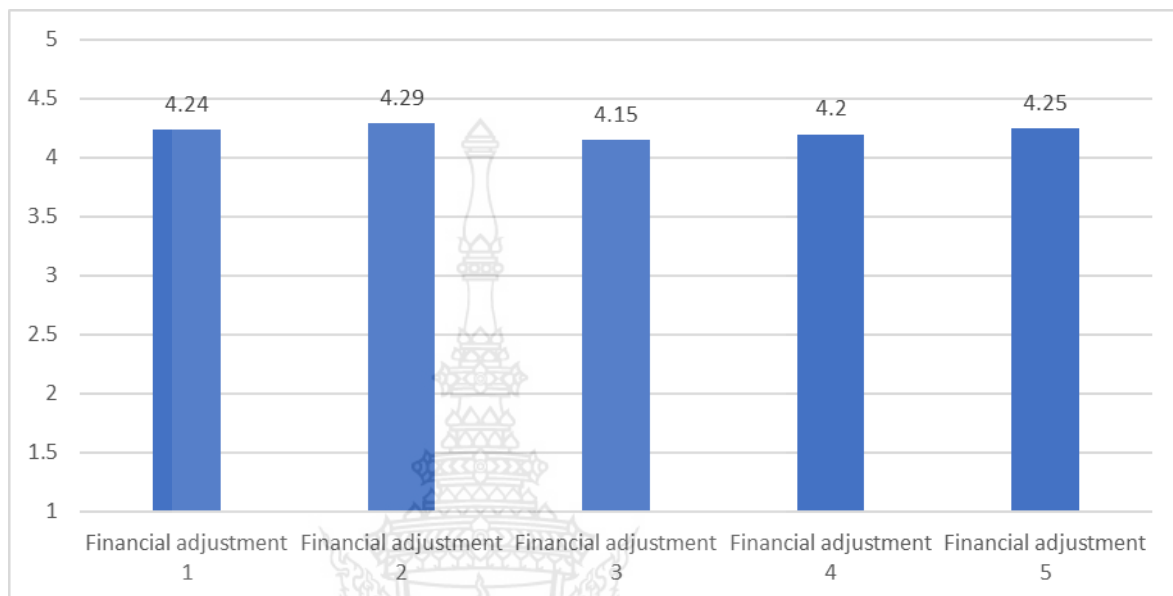
ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการปรับตัวด้านการเงิน (Y)

การปรับตัวด้านการเงิน	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
การปรับตัวด้านการเงิน (Y)				
1. ท่านวางแผนด้านการเงินเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงจากสถานการณ์ โควิด19	4.24	0.799	มาก	3
2. ท่านบริหารจัดการรายได้และค่าใช้จ่ายเพื่อรับมือกับความท้าทายและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	4.29	2.650	มาก	1
3. หากท่านตัดสินใจในการลงทุนน้อยลง แต่นำเงินไปวางแผนการออมที่ได้ผลตอบแทนที่แน่นอนเพิ่มขึ้น	4.15	0.801	มาก	5
4. ท่านสำรองเงินและประหยัดค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เพื่อให้เพียงพอสำหรับใช้จ่ายในสถานการณ์โควิด-19	4.20	0.815	มาก	4
5. ท่านจัดสรรเงินตามกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ลดลง โดยไม่กระทบต่อคุณภาพชีวิต	4.25	0.756	มาก	2
การปรับตัวด้านการเงิน (Y)	4.22	0.732	มาก	

จากตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการปรับตัวด้านการเงิน (Y) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 4.22 และ 0.732 ตามลำดับ โดยมีเกณฑ์ค่าเฉลี่ยในระดับมาก และมีการกระจายของความคิดเห็นไม่มากนัก โดยมีผลการศึกษาในแต่ละข้อคำถามเรียงตามลำดับจากตารางที่ 4-12 และแผนภาพที่ 4-2 ดังนี้ ข้อคำถามที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารจัดการรายได้และค่าใช้จ่ายเพื่อรับมือกับความท้าทายและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีความคิดเห็นเป็นลำดับที่หนึ่ง มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 4.29 และ 2.650 ซึ่งมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสูง เพราะช่วงค่าตามมีความแตกต่างกันมาก และข้อคำถามข้อที่ 5 เกี่ยวกับการจัดสรรเงินตามกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันลดลงโดยไม่กระทบต่อคุณภาพชีวิตมีข้อคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยของคำตอบจากการสำรวจเป็นลำดับที่สอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 4.25 และ 0.756 ตามลำดับ ในขณะที่ลำดับที่

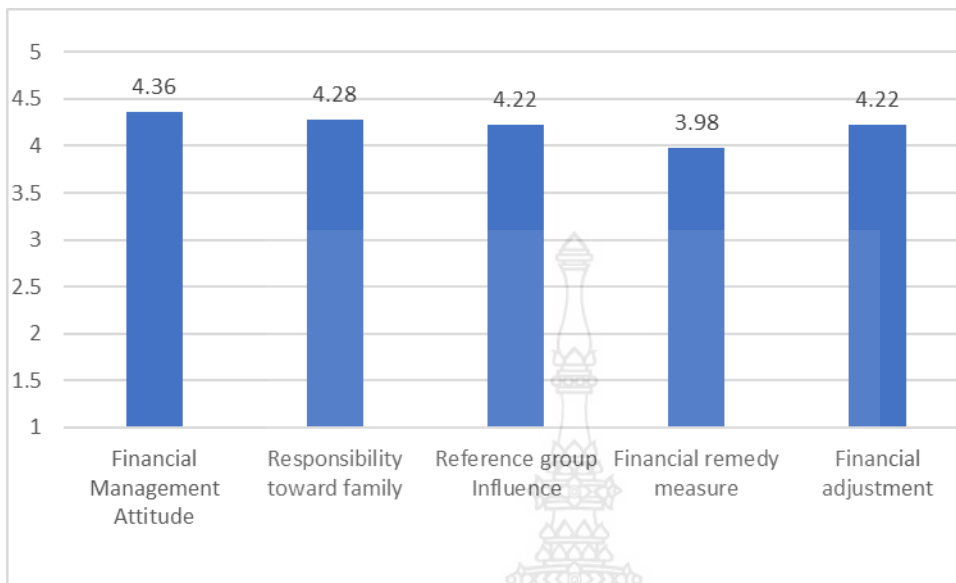
สาม ลำดับที่สี่ และลำดับที่ห้า ได้แก่ ข้อคำถามที่หนึ่ง ($\bar{x} = 4.24$ และ S.D.= 0.799) ข้อคำถามที่สี่ ($\bar{x} = 4.20$ และ S.D.= 0.815) และข้อคำถามลำดับที่สาม ($\bar{x} = 4.15$ และ S.D.= 0.801) ตามลำดับ

แผนภาพที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของการปรับตัวด้านการเงิน (Y)

โดยสรุปจากแผนภาพที่ 3 ผลการศึกษาด้านปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลและการปรับตัวด้านการเงิน (Y) ได้แก่ ทักษะคิดต่อการบริหารการเงิน (X_1) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) และปัจจัยการปรับตัวด้านการเงิน (Y) โดยปัจจัยที่เป็นตัวแปรอิสระ (Independent variables) ทั้งสี่ปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ในแต่ละปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ตั้งแต่ 3.51 ถึง 4.50 โดยมีค่าเฉลี่ยของแต่ละปัจจัยดังนี้ ทักษะคิดต่อการบริหารการเงิน ($X_1 = 4.36$) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว ($X_2 = 4.28$) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง ($X_3 = 4.22$) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ ($X_4 = 3.98$) ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับแรก คือ ทักษะคิดต่อการบริหารการเงิน (X_1) อันดับที่สอง คือ ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2) อันดับสาม คือ อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) และอันดับสุดท้าย คือ มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) เช่นเดียวกับปัจจัยที่เป็นตัวแปรตาม (Dependent variable) ปัจจัยด้านการปรับตัวด้านการเงิน (Y) ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

แผนภาพที่ 4 สรุปค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล (ปัจจัย X_1 X_2 X_3 X_4) และการปรับตัวด้านการเงิน (Y)

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และการปรับตัวด้านการเงิน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และการปรับตัวด้านการเงินสามารถสรุปได้จากตารางที่ 15 พบว่า ปัจจัยอายุ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มีความแตกต่างกันระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และการปรับตัวด้านการเงิน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 0.10 และ 0.01 ตามลำดับ

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และการปรับตัวด้านการเงิน (Y)

สมมติฐานหลัก H_0 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีความแตกต่างกันในแต่ละปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ด้านการปรับตัวทางการเงิน: $\mu_{Y_i} = \mu_{Y_j}; i \neq j$

สมมติฐานรอง H_1 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความแตกต่างกันในแต่ละปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ด้านการปรับตัวทางการเงินอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่ไม่เท่ากัน : $\mu_{Y_i} \neq \mu_{Y_j}; i \neq j$ อย่างน้อย 1 คู่

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์กับการปรับตัวทางด้าน
การเงินในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

แบบจำลอง		Sum of Squares	df	Mean Square	F	P
เพศ	ระหว่างกลุ่ม	0.746	3	0.249	0.948	0.417
	ภายในกลุ่ม	103.931	396	0.262		
	รวม	104.678	399			
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	9.408	3	3.136	4.089	0.007***
	ภายในกลุ่ม	303.702	396	0.767		
	รวม	313.11	399			
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.55	3	0.85	0.850	0.467
	ภายในกลุ่ม	395.76	396	0.999		
	รวม	398.31	399			
อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	5.371	3	1.79	2.437	0.064*
	ภายในกลุ่ม	290.927	396	0.735		
	รวม	296.297	399			
สถานะสมรส	ระหว่างกลุ่ม	3.494	3	1.165	1.310	0.271
	ภายในกลุ่ม	352.016	396	0.889		
	รวม	355.51	399			
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	28.512	3	9.504	3.814	0.01***
	ภายในกลุ่ม	986.685	396	2.492		
	รวม	1015.197	399			

การเปรียบเทียบเชิงพหุคูณ (Multiple Comparison Test) ด้วยวิธีการ วิธีจับคู่ความแตกต่างน้อยที่สุดอย่างมีนัยสำคัญ (Least Significant Difference: LSD) เป็นการเปรียบเทียบเชิงพหุคูณซึ่งทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยมีสมมติฐานคือ

สมมติฐานหลัก H_0 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีความแตกต่างกันในแต่ละปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ด้านการปรับตัวทางการเงิน: $\mu_{Y_i} = \mu_{Y_j}; i \neq j$

สมมติฐานรอง H_1 : ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของแต่ละปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความแตกต่างกันในแต่ละปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ด้านการปรับตัวทางการเงินอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่ไม่เท่ากัน : $\mu_{Y_i} \neq \mu_{Y_j}; i \neq j$ อย่างน้อย 1 คู่

การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านเพศ จากตารางที่ 4-14 พบว่าปัจจัยด้านเพศ ได้แก่ เพศชายและเพศหญิงกับตัวเลือกไม่ระบุเพศ มีความแตกต่างกันด้านการปรับตัวทางการเงิน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านเพศ

เพศ	ค่าเฉลี่ย	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ
		4.23	4.19	5.00
ชาย	4.23	-	0.590	0.072*
หญิง	4.19		-	0.058*
ไม่ระบุ	5.00			-

การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านอายุ จากตารางที่ 16 พบว่า ระดับอายุ 21-30 ปี มีความแตกต่างกันกับระดับอายุ 41-50 ปี ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10 ในขณะที่ ระดับอายุ 31-40 ปี มีความแตกต่างกัน กับ ระดับอายุ 41-50 ปี 51-60 ปี และอายุมากกว่า 60 ปี ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 0.05 และ 0.05 ตามลำดับ นอกจากนี้ ระดับอายุ 41-50 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญด้านการปรับตัวทางการเงินกับผู้ที่มีอายุ 51-60 ปี ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านอายุ

อายุ	ค่าเฉลี่ย	21-30	31-40	41-50	51-60	>61
		4.5	4.47	3.83	4.25	3.8
21-30	4.5	-	0.942	0.055*	0.466	0.129
31-40	4.47		-	0.000***	0.006**	0.031**
41-50	3.83			-	0.000***	0.927
51-60	4.25				-	0.155
>61	3.8					-

การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษา จากตารางที่ 18 พบว่ามีเพียงระดับการศึกษาที่ต่ำกว่ามัธยมศึกษา /ต่ำกว่าปวช./ต่ำกว่าปวส. มีความแตกต่างกันทางด้านการปรับตัวทางการเงินกับระดับการศึกษามัธยมศึกษา /ต่ำกว่าปวช./ต่ำกว่าปวส. ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัย
ด้านประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า มัธยมศึกษา		สูงกว่า		ไม่ต้องการ ระบุ
		ต่ำกว่า ปวช./ต่ำ กว่าปวส.	มัธยมศึกษา /ปวช. / ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	
		4.00	4.40	4.19	3.50	4.09
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา /ต่ำกว่าปวช./ต่ำกว่า ปวส.	4.00	-	0.008**	0.191	0.345	0.613
มัธยมศึกษา /ปวช. /ปวส.	4.40		-	0.013	0.082	0.014
ปริญญาตรี	4.19			-	0.182	0.392
สูงกว่าปริญญาตรี	3.50				-	0.262
ไม่ต้องการระบุ	4.09					-

การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากร
ศาสตร์ด้านอาชีพ จากตารางที่ 19 พบว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างอาชีพในด้านการปรับตัวทางด้าน
การเงิน

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากร
ศาสตร์ด้านอาชีพ

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้าง/ เกษตรกร	เจ้าของกิจการ/ ผู้ประกอบการ/ อาชีพอิสระ	ลูกจ้าง เอกชน
		4.29	4.03	4.23	4.34
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4.29	-	0.092	0.690	0.758
รับจ้าง/เกษตรกร	4.03		-	0.033	0.005
เจ้าของกิจการ/ผู้ประกอบการ/อาชีพ อิสระ	4.23			-	0.267
ลูกจ้างเอกชน	4.34				-

การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากร
ศาสตร์ด้านสถานะสมรส จากตารางที่ 20 พบว่า สถานะสมรสโสด มีความแตกต่างกันกับสถานะสมรสของ
ผู้ที่สมรส สถานะสมรสหย่าร้าง/หม้าย และผู้ที่ไม่ระบุสถานะสมรส ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 0.05 และ 0.10
ตามลำดับ ในขณะที่สถานะสมรสของผู้ที่สมรสมีความแตกต่างทางด้านการปรับตัวทางการเงินกับผู้ที่ไม่

ต้องการระบุสถานภาพสมรส ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 เช่นเดียวกันกับความแตกต่างกันของสถานะสมรส หย่าร้าง/หม้ายและผู้ที่ไม่ต้องการระบุสถานภาพสมรส ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านสถานะสมรส

สถานะสมรส	ค่าเฉลี่ย	โสด	สมรส	หย่าร้าง/หม้าย	ไม่ต้องการระบุ
		4.11	4.32	4.49	3.91
โสด	4.11	-	0.012**	0.004**	0.100*
สมรส	4.32		-	0.184	0.001***
หย่าร้าง/หม้าย	4.49			-	0.000***
ไม่ต้องการระบุ	3.91				-

การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท มีความแตกต่างด้านการปรับตัวทางการเงินกับผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในขณะที่ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท มีความแตกต่างด้านการปรับตัวทางการเงินกับผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท และ 50,000 บาท ขึ้นไป ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 และ 0.10 ตามลำดับ นอกจากนี้สำหรับผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท มีความแตกต่างด้านการปรับตัวทางการเงินกับผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท และ 50,000 บาท ขึ้นไป ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10 และ 0.01 ตามลำดับ และมีความแตกต่างรายคู่ที่มีความแตกต่างด้านการปรับตัวทางการเงิน คือ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มีรายได้ 40,001-50,000 บาท และผู้ที่มีรายได้ 50,000 บาท ขึ้นไป ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มีรายได้ 50,000 บาท ขึ้นไป และผู้ที่ไม่ต้องการระบุรายได้ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการปรับตัวด้านการเงินและปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ค่าเฉลี่ย	น้อยกว่า 10,000	10,001 – 20,000	20,001 – 30,000	30,001 – 40,000	40,001- 50,000	50,000 ขึ้นไป	ไม่ต้องการระบุ
		4.10	4.31	4.04	4.33	3.75	4.54	4.06
น้อยกว่า 10,000 บาท	4.10	-	0.047**	0.577	0.182	0.339	0.004	0.834
10,001 – 20,000 บาท	4.31		-	0.003***	0.903	0.122	0.090*	0.184

20,001 – 30,000 บาท	4.04	-	0.075*	0.429	0.000***	0.911
30,001 – 40,000 บาท	4.33		-	0.134	0.272	0.244
40,001-50,000	3.75			-	0.037**	0.438
50,000 บาท ขึ้นไป	4.54				-	0.028**
ไม่ต้องการระบุ	4.06					-

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่กำหนดการปรับตัวด้านการเงิน (Y)

การวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการปรับตัวด้านการเงิน (Y) เป็นการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ โดยกำหนดตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ การปรับตัวด้านการเงิน (Y) และตัวแปรต้น (Independent variables) คือ ทักษะคิดต่อการบริหารเงิน (X_1) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) โดยกำหนดรูปแบบสมการถดถอยเป็นสมการถดถอยเชิงเส้นตรงอย่างง่าย (Simple Linear regression model) โดยมีแบบจำลองคือ

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \varepsilon_i$$

เมื่อ Y	แทน	ตัวแปรตาม ได้แก่ การปรับตัวด้านการเงิน
X_i	แทน	ตัวแปรต้น ได้แก่
	X_1	แทน ทักษะคิดต่อการบริหารเงิน
	X_2	แทน ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว
	X_3	แทน อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง
	X_4	แทน มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ
ε_i	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อน
β_0	แทน	ค่าสัมปสิทธิ์คงที่
β_i	แทน	ค่าสัมปสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ($\beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4$)

และมีสมการถดถอยเชิงพหุคูณในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$\hat{Y} = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4$$

เมื่อ $\hat{Y}$	แทน	การประมาณการตัวแปรตาม ได้แก่ การปรับตัวด้านการเงิน
X_1	แทน	การประมาณการตัวแปรต้น ได้แก่
	X_1	แทน ทักษะคิดต่อการบริหารเงิน
	X_2	แทน ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว
	X_3	แทน อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง
	X_4	แทน มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ
β_0	แทน	ค่าสัมปสิทธิ์คงที่
β_1	แทน	ค่าสัมปสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ($\beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4$)

และมีสมการถดถอยเชิงพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$\hat{Y} = \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4$$

เมื่อ $\hat{Y}$	แทน	การประมาณการตัวแปรตาม ได้แก่ การปรับตัวด้านการเงิน
X_1	แทน	การประมาณการตัวแปรต้น ได้แก่
	X_1	แทน ทักษะคิดต่อการบริหารเงิน
	X_2	แทน ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว
	X_3	แทน อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง
	X_4	แทน มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ
β_1	แทน	ค่าสัมปสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ($\beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4$)

ผลการประมาณการในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) สมการพยากรณ์ในภาพคะแนนดิบ (Unstandardized Score) หรือในภาพคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score) หรือทั้งคู่ และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error of Estimate: SEE)

ในการประมาณการค่าสมการถดถอยอย่างง่ายเพื่อป้องกันปัญหา Multicollinearity ของตัวแปรต้นที่อาจมีความสัมพันธ์กันเองเชิงเส้นตรง จึงมีความจำเป็นที่จะทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรต้นโดยการทดสอบความสัมพันธ์ด้วย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficients) ซึ่งมีค่าตั้งแต่ -1 ถึง 1 ด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร (Correlation Analysis) เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันหรือทิศทางตรงกันข้ามมากน้อยเพียงไร ถ้าค่าไม่เกิน 0.80 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันเองต่ำ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมปสิทธิ์สหสัมพันธ์ จากตารางที่ 4-20 พบว่า จากการทดสอบความเป็นอิสระกันของตัวแปรด้วยตัวแปรทดสอบ Chi-square ด้วยสมมติฐานระหว่างตัวแปรอิสระสองตัวแปรที่ว่า

H_0 : ตัวแปรที่ 1 เป็นอิสระกับ ตัวแปรที่ 2

H_1 : ตัวแปรที่ 1 ไม่เป็นอิสระกับตัวแปรที่ 2

ผลการทดสอบความเป็นอิสระกันของตัวแปรอิสระในแบบจำลองพบว่าตัวแปรอิสระทุกคู่ของแบบจำลองไม่เป็นอิสระจากกัน และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficients) ของตัวแปรอิสระแต่ละคู่ พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันทุกค่าน้อยกว่า 0.8 ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรอิสระแต่ละคู่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

นอกจากนี้ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) เป็นค่าสถิติที่ใช้วัดความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระทุกตัว พิจารณาค่าสถิติ Tolerance ถ้าค่า Tolerance ยังมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าตัวแปรอิสระนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่นๆ ในระดับต่ำ แต่ถ้ามีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่าตัวแปรอิสระนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่นๆ ในระดับสูง และถ้ามีค่า Tolerance ต่ำกว่า 0.1 แสดงว่ามีปัญหาเกี่ยวกับ Multicollinearity ขั้นรุนแรง ในส่วนค่าสถิติ Variance Inflation Factor (VIF) มีค่าเกิน 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่นๆ ในระดับสูง ผลการประมาณค่าสถิติ Tolerance จากตารางที่ 4-20 พบว่า ทุกค่า ค่าสถิติ Tolerance ของตัวแปรต้น มีค่าอยู่ในช่วง 0.420 ถึง 0.585 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นในแต่ละคู่ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสถิติ Variance Inflation Factor (VIF) มีค่าในช่วง 1.708 ถึง 2.367 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 หมายความว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันต่ำ และไม่เกิดปัญหา Multicollinearity และตัวแปรอิสระแต่ละตัว มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ ทัศนคติต่อการบริหารเงิน ($\bar{x} = 4.36, S.D = 0.676$) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว ($\bar{x} = 4.28, S.D = 0.703$) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง ($\bar{x} = 4.22, S.D = 0.698$) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ ($\bar{x} = 3.98, S.D = 0.977$)

ตารางที่ 22 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่า VIF และค่า Tolerance ของตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	VIF	Tolerance
ค่าเฉลี่ย	4.36	4.28	4.22	3.98		
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.676	0.703	0.698	0.977		
X_1	-	.654**	.547**	.358**	1.823	0.549
X_2		-	.670**	.509**	2.367	0.422
X_3			-	.632**	2.379	0.420
X_4				-	1.708	0.585

ผลการประมาณการปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของผู้ปกครองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากตารางที่ 23 พบว่า

การประมาณสมการถดถอยเชิงเส้นตรงอย่างง่ายของปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของผู้ปกครองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในรูปแบบคะแนนดิบแสดงโดย

$$\hat{Y} = 0.301 + 0.109X_1 + 0.418X_2 + 0.201X_3 + 0.202X_4$$

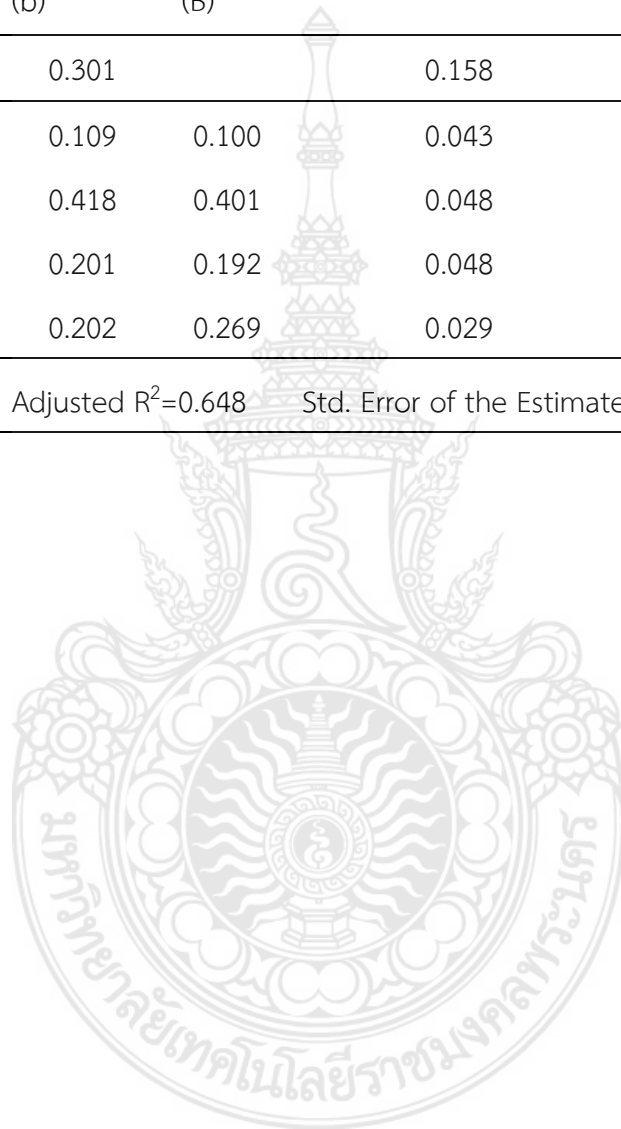
การประมาณสมการถดถอยเชิงเส้นตรงอย่างง่ายของปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของผู้ปกครองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในรูปแบบคะแนนมาตรฐานแสดงโดย

$$\hat{Y} = 0.100X_1 + 0.401X_2 + 0.192X_3 + 0.269X_4$$

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของผู้ปกครองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัว ได้แก่ ทักษะการจัดการบริหารการเงิน (X1) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X4) มีอิทธิพลในการกำหนด การปรับตัวด้านการเงิน ด้วยระดับนัยสำคัญ 0.05 0.01 0.01 และ 0.01 ตามลำดับ โดยมีค่า R^2 เท่ากับ 0.651 นั้นหมายความว่า ตัวแปรต้นสามารถอธิบายตัวแปรตาม หรือ ปัจจัยการบริหารการเงินส่วนบุคคลทั้งสี่ปัจจัยสามารถอธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน ได้ 65.10% และมีค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.648 และค่า Std. Error of the Estimate เท่ากับ 0.435 ซึ่งเป็นค่าที่แสดงระดับของความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการใช้ตัวแปรอิสระทั้งหมดมาพยากรณ์ตัวแปรตาม การพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนนี้มีค่าไม่สูงมากนักแสดงว่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการใช้ปัจจัยการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อประมาณการปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน มีความคลาดเคลื่อนต่ำ

ตารางที่ 23 ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของผู้ปกครองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน	การบริหารการเงินส่วนบุคคล			t	P
	สัมปสิทธิ์การถดถอย		ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
	(b)	(B)			
ค่าคงที่	0.301		0.158	1.904	0.058*
X ₁	0.109	0.100	0.043	2.505	0.013**
X ₂	0.418	0.401	0.048	8.780	0.000***
X ₃	0.201	0.192	0.048	4.181	0.000***
X ₄	0.202	0.269	0.029	6.924	0.000***
R ² =0.651 Adjusted R ² =0.648 Std. Error of the Estimate=0.435					

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

แนวทางการจัดการทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง หลังวิกฤติโควิด 19 เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง มุ่งเน้นศึกษาการวิเคราะห์การปรับตัวทางการเงินจากปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการระบบด้านการวางแผนทางการเงินของนักศึกษาที่ดี ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการด้านการเงิน อันจะส่งผลต่อการนำประเทศไปสู่ความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพให้แก่ระบบเศรษฐกิจ เป็นฐานรองรับที่มีคุณค่าในการพัฒนาต่อยอดต่อไป การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การศึกษา คือ ประการที่หนึ่ง เพื่อวิเคราะห์สภาวะความมั่นคงทางการเงินและปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงทางการเงินแก่สถาบันครอบครัวของนักศึกษาอย่างมีส่วนร่วม และเพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการเงินของครอบครัวของนักศึกษาโดยผ่านนวัตกรรมทางการเงินที่อย่างมีส่วนร่วม

โครงการวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการทางการเงินของนักศึกษาในเขตภาคกลางตอนล่าง หลังวิกฤติโควิด 19” มีระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยเชิงผสม (Mixed method) โดยมีการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการบริหารจัดการเงินในสถานการณ์ฉุกเฉินเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวน 10 ตัวอย่าง และการวิจัยเชิงปริมาณเป็นการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยการปรับตัวทางการเงิน และปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลในตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง ด้วยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานโดยการทดสอบสมมติฐานและทำการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นตรงอย่างง่าย

สรุปผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า ตัวอย่างในการศึกษามีสัดส่วนเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกันคือ เพศชายต่อเพศหญิง คิดเป็น 45:55 มีอายุเฉลี่ยอยู่ในช่วง 31-40 ปี ประมาณร้อยละ 40 ของตัวอย่างทั้งหมด และมีการศึกษาในระดับชั้นปริญญาตรี คิดเป็นประมาณร้อยละ 50 ของตัวอย่างทั้งหมด โดยตัวอย่างประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ/ผู้ประกอบการ/อาชีพอิสระ คิดเป็นประมาณกึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 50ของ

ตัวอย่างทั้งหมด โดยมีสถานะสมรสเป็นผู้ที่สมรสประมาณร้อยละ 45 ของตัวอย่างทั้งหมด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 40 ของตัวอย่างทั้งหมด

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล จากกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง ประกอบด้วยทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) และมาตรการเยียวยาทางการเงินของภาครัฐ (X_4) โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และจัดลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละปัจจัยจากลำดับที่ 1 (มากที่สุด) ถึงลำดับที่ 5 (น้อยที่สุด) จากข้อคิดเห็นที่มีความเห็นเรียงลำดับจากมากไปน้อย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรอิสระ (Independent variables) ทั้งสี่ปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ในแต่ละปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ตั้งแต่ 3.51 ถึง 4.50 โดยมีค่าเฉลี่ยของแต่ละปัจจัยดังนี้ ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน ($\bar{x} = 4.36, S.D = 0.676$) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว ($\bar{x} = 4.28, S.D = 0.703$) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง ($\bar{x} = 4.22, S.D = 0.698$) และมาตรการเยียวยาทางการเงินของภาครัฐ ($\bar{x} = 3.98, S.D = 0.977$) ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับแรก คือ ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X_1) อันดับที่สอง คือ ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2) อันดับที่สาม คือ อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) และอันดับสุดท้าย คือ มาตรการเยียวยาทางการเงินของภาครัฐ (X_4)

การทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรต้นโดยการทดสอบความสัมพันธ์ด้วย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficients) ด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร (Correlation Analysis) พบว่า ผลการทดสอบความเป็นอิสระกันของตัวแปรอิสระในแบบจำลองพบว่าตัวแปรอิสระทุกคู่ของแบบจำลองไม่เป็นอิสระจากกัน และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficients) ของตัวแปรอิสระแต่ละคู่ พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันทุกค่าน้อยกว่า 0.8 ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรอิสระแต่ละคู่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ นอกจากนี้ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) พบว่า ทุกค่า ค่าสถิติ Tolerance ของตัวแปรต้น มีค่าอยู่ในช่วง 0.420 ถึง 0.585 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นในแต่ละคู่ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับสถิติ Variance Inflation Factor (VIF) มีค่าในช่วง 1.708 ถึง 2.367 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 หมายความว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันต่ำ และไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวทางการเงิน (Y) ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวทางการเงิน (Y) จากกลุ่มตัวอย่าง 400 ประกอบด้วยคำถามย่อย 5 คำถามเกี่ยวกับการปรับตัวทางการเงิน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และจัดลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละปัจจัยจากลำดับที่ 1 (มากที่สุด) ถึงลำดับที่ 5 (น้อยที่สุด) จากข้อคิดเห็นที่มีความเห็นเรียงลำดับจากมากไปน้อย

ปัจจัยที่เป็นตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ การปรับตัวด้านการเงิน (Y) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการปรับตัวด้านการเงิน (Y) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 4.22 และ 0.732 ตามลำดับ โดยมีเกณฑ์ค่าเฉลี่ยในระดับมาก และมีการกระจายของความคิดเห็นไม่มากนัก โดยข้อคำถามที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารจัดการรายได้และค่าใช้จ่ายเพื่อรับมือกับความท้าทายและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีความคิดเห็นเป็นลำดับที่หนึ่ง มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 4.29 และ 2.650 ซึ่งมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสูง เพราะช่วงค่าตามมีความแตกต่างกันมาก และข้อคำถามข้อที่ 5 เกี่ยวกับการจัดสรรเงินตามกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันลดลงโดยไม่กระทบต่อคุณภาพชีวิตมีข้อคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยของคำตอบจากการสำรวจเป็นลำดับที่สอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ 4.25 และ 0.756 ตามลำดับ ในขณะที่ลำดับที่สาม ลำดับที่สี่ และลำดับที่ห้า ได้แก่ ข้อคำถามที่หนึ่ง ($\bar{x} = 4.24$ และ S.D.= 0.799) ข้อคำถามที่สี่ ($\bar{x} = 4.20$ และ S.D.= 0.815) และข้อคำถามลำดับที่สาม ($\bar{x} = 4.15$ และ S.D.= 0.801) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และการปรับตัวด้านการเงิน (Y) เป็นการเปรียบเทียบเชิงพหุคูณ (Multiple Comparison Test) ด้วยวิธีการ วิธีจับคู่ความแตกต่างน้อยที่สุดอย่างมีนัยสำคัญ (Least Significant Difference: LSD) ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรด้านปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในแต่ละตัวแปรมีความคิดเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับการปรับตัวทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นหมายความว่าในแต่ละกลุ่มของลักษณะทางประชากรศาสตร์มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันด้านการปรับตัวทางการเงิน

ผลการศึกษาด้านปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลและการปรับตัวด้านการเงิน (Y) ได้แก่ทัศนคติต่อการบริหารเงิน (X1) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X4) และปัจจัยการปรับตัวด้านการเงิน (Y) โดยกำหนดรูปแบบสมการถดถอยเป็นสมการถดถอยเชิงเส้นตรงอย่างง่าย (Simple Linear regression model) ผลการศึกษาแสดงโดย

การประมาณสมการถดถอยเชิงเส้นตรงในรูปแบบคะแนนดิบแสดงโดย

$$\hat{Y} = 0.301 + 0.109X_1 + 0.418X_2 + 0.201X_3 + 0.202X_4$$

การประมาณสมการถดถอยเชิงเส้นตรงในรูปแบบคะแนนมาตรฐานแสดงโดย

$$\hat{Y} = 0.100X_1 + 0.401X_2 + 0.192X_3 + 0.269X_4$$

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของผู้ปกครองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัว ได้แก่ ทักษะการจัดการบริหารเงิน (X1) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X4) มีอิทธิพลในการกำหนด การปรับตัวด้านการเงิน โดยมีค่า R^2 เท่ากับ 0.651 นั้นหมายความว่าปัจจัยการบริหารการเงินส่วนบุคคลทั้งสี่ปัจจัยสามารถอธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน ได้ 65.10% และค่า **Std. Error of the Estimate** เท่ากับ 0.435 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการใช้ปัจจัยการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อประมาณการปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงินมีความคลาดเคลื่อนต่ำ

อภิปรายผลการศึกษา

การกำหนดความเสี่ยงในการจัดการด้านการเงินถือได้ว่าเป็นประเด็นที่มีการพัฒนาแนวคิดอย่างต่อเนื่องจากการศึกษาของ สมหมาย ปฐมวิชัยวัฒน์. (2549 : 9-5) ให้ความหมายของความเสี่ยงคือ โอกาสจะได้รับความเสียหายที่เกิดขึ้น อันเป็นผลจากการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด หรือไม่อาจคาดการณ์ล่วงหน้าผลกระทบต่อเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดความเสี่ยงด้านการเงิน ได้แก่ ความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยและสถานะแวดล้อมที่กระทบต่อฐานะทางการเงินของบุคคล เช่น ความผันผวนหรือความแปรปรวน (Volatility) ในค่าของเงินหรืออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ราคาสินค้า เมื่อเปรียบเทียบกับแนวความคิดความเสี่ยงด้านการเงินของจอร์จ สูเมธีประเสริฐ. (2558 : 8-9) พบว่าความเสี่ยงทางการเงิน เป็นความเสี่ยงที่กิจการไม่สามารถจัดหาเงินสดจากการดำเนินงานมาให้เพียงพอที่จะนำไปชำระหนี้และพันธะผูกพันทางการเงินได้อย่างครบถ้วน และตรงตามกำหนด โดยเฉพาะความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการมีสินทรัพย์สภาพคล่องหรือสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียน จนไม่อาจจะชำระคืนหนี้ที่ค้ำกำหนดในระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการจัดการการเงินในสถานการณ์ฉุกเฉิน จากการศึกษาของ กุลบุตร โดเมนกุล(2563) พบว่าการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ดังนั้นภาครัฐจึงมีประกาศใช้มาตรการป้องกันและยับยั้งการระบาดของโรคควบคู่กับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านการดำรงชีวิตของประชาชนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปริญญา บุตรน้ำเพชร

(2563) ที่สรุปผลกระทบและความต้องการของเด็กและเยาวชนในประเทศไทยในสถานการณ์ของโรค ระบาดโควิด 19 เพื่อเป็นข้อมูลเร่งด่วนให้กับหน่วยงานภาครัฐโดยผลกระทบที่สามารถเห็นได้ชัดเจนจากการแพร่ระบาดของโรค ติดเชื้อ 19 ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารเงินส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของผู้ปกครองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัว ได้แก่ ทักษะคิดต่อการบริหารเงิน (X1) ความ รับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X4) มีอิทธิพลในการกำหนดการปรับตัวทางการเงิน สอดคล้องกับการศึกษาของ กอบชัย นิกรพิทยาและวุฒิพล ฉัตรจรัสสกุล (2562) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการปรับตัวด้านการเงินของภาคครัวเรือนใน เขตเมื่อ จังหวัดมหาสารคาม ในประเด็นของปัจจัยอิสระที่พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันคือ ปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการปรับตัวด้านการเงินของภาคครัวเรือนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคามอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และทัศนคติที่มีต่อการบริหารการเงิน แต่มีความแตกต่างในด้านของความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจในภูมิภาค ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของธณภรณ์ ดิชนกิจชัยกุล (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของคนวัยทำงานใน สถานการณ์ (COVID-19) พบว่า มาตรการเยียวยาช่วยเหลือผลกระทบ (COVID-19) ความรู้ความเข้าใจการ วางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และสถานะทางเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของคนวัย ทำงานในสถานการณ์ COVID-19

นอกจากนี้ผลการศึกษาเกี่ยวกับการที่มาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X4) มีอิทธิพลในการ กำหนดปัจจัยการปรับตัวทางการเงิน สอดคล้องกับการศึกษาของเสาวลักษณ์ กิจติดประภัสร์ และคณะ (2562) ศึกษาเรื่องผลกระทบทางสังคมจากการระบาดของเชื้อไวรัสโรโคโรนา 2019(COVID-19) และวิกฤติเศรษฐกิจ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลคือ มาตรการการเยียวยาของรัฐ จากโครงการ “เราไม่ทิ้งกัน” หรือโครงการช่วยเหลือ 3,000 บาท และในด้านการปรับตัวทางการเงิน ทั้งนี้ในด้านของปัจจัยการบริหารจัดการทางการเงินมีผลการศึกษาสอดคล้อง กันโดยพบว่า มีการปรับตัวทางการเงินที่จะต้องประหยัดและพยายามพึ่งตนเองมากที่สุด หรือมีความจำเป็นต้อง ขายสินทรัพย์ที่เคยใช้ได้ใ้อาชีพเดิมและจำเป็นต้องปรับตัวด้วยการพยายามหางานทำเพิ่มหรือทำงานนอกเวลา เพื่อหารายได้เสริม ทั้งนี้ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ ปฐมพงศ์ กุ๊กแก้ว (2565) ปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเงินของประชาชนจังหวัดสุพรรณบุรี ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า ปัจจัยด้านมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการบริหาร การเงิน ส่งผลต่อปัจจัยด้านอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเงินของประชากร

นอกจากนี้ผลการศึกษาของการที่ปัจจัยทัศนคติต่อการบริหารเงิน (X1) และอิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X3) สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชนิกันต์ ภูกันหา (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน ของบุคคลากร สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พบว่า ทักษะคิดต่อการบริหารการเงิน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก

ด้านภาวะเศรษฐกิจ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านอิทธิพลสื่อ ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาของปรียานูช บุตรน้ำเพชร (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสถานะทางการเงินส่วนบุคคลในช่วงสถานการณ์ (COVID-19) ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในช่วงสถานการณ์ (COVID-19) ของประชากรในกรุงเทพมหานคร ส่งผลต่อสถานะทางการเงินส่วนบุคคลในช่วงวิกฤติ พบว่ามีความสอดคล้องกันในแง่ของการที่ความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินหรือทัศนคติที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่งผลต่อการปรับตัวทางการเงิน เช่นเดียวกันกับการศึกษาของสุทธิดา เลขานุกิจ (2563) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรทางการบินเชิงพาณิชย์ในสถานการณ์ COVID-19 พบว่า การจัดการการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรทางการบินเชิงพาณิชย์ในภาพรวม และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินหลังจากสถานการณ์ COVID-19 คือต้องออมเงินเพื่อสถานการณ์ฉุกเฉิน การนำเงินออมมาใช้ในสถานการณ์ COVID-19 และการหารายได้จากช่องทางอื่นในสถานการณ์ COVID-19

ข้อเสนอแนะการศึกษา

ข้อเสนอแนะการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของผู้ปกครองในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

1. ภาครัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนความเสี่ยงทางการเงินควรมีการสร้างแนวทางเพื่อส่งเสริมการวางแผนทางการเงินโดยช่วงปกติและแผนทางการเงินสำหรับกรณีฉุกเฉิน เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2. ผู้ปกครองของนักศึกษาควรพิจารณาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกของการจัดการเงินภายในครัวเรือนโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลระยะยาว ซึ่งผลการศึกษาพบว่าผู้ปกครองไม่สามารถวางแผนทางการเงินระยะยาวและเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินขึ้นจะนำไปสู่ปัญหาหนี้สิน และเมื่อมาตรการเยียวยาจากภาครัฐไม่มีความครอบคลุมและทั่วถึงจะส่งผลทำให้เกิดปัญหาหนี้สินครัวเรือน

3. อิทธิพลของกลุ่มอ้างอิงมีผลต่อการปรับตัวทางการเงิน ดังนั้นผู้ปกครอง นักศึกษาควรมีการวางแผนทางการเงินที่รัดกุมและตั้งเป้าหมายทางการเงินในระยะสั้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการการเงินในครัวเรือน และสามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทางการเงินในระยะยาว

4. ทักษะคติทางการเงินและความรับผิดชอบทางการเงินของผู้ปกครองเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดการปรับตัวทางการเงิน ดังนั้นผู้ปกครองควรมีความเข้าใจทางการเงินเบื้องต้นโดยสามารถหาความรู้ทางการเงินที่สามารถเข้าใจได้โดยง่ายด้วยตนเองผ่านระบบการเรียนรู้ออนไลน์จากสื่อต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ทางอินเทอร์เน็ตหรือสามารถเข้าร่วมกลุ่ม ชมรม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ชมรมผู้ปกครอง สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์การเกษตร ธนาคารหรือสถาบันการเงินท้องถิ่น

5. ผู้ปกครองควรแบ่งเงินรับออกเป็นสัดส่วนและวางแผนการออมเงินสำหรับกรณีฉุกเฉินและทำตามแผนทางการเงินอย่างเคร่งครัดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางการเงินในระยะสั้น

ข้อเสนอแนะต่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ในมุมมองของพื้นที่การศึกษา การศึกษาครั้งต่อไปสามารถเปลี่ยนบริบทของพื้นที่ อาจจะเป็นพื้นที่ภาคกลางตอนบน หรือภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย เนื่องจากในพื้นที่ที่แตกต่างกันปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลอาจมีความแตกต่างกันในแต่ละบริบทพื้นที่

2 ในมุมมองของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ตัวแปรต้น ได้แก่ ทักษะคติต่อการบริหารเงิน (X_1) ความรับผิดชอบต่อการเงินครอบครัว (X_2) อิทธิพลจากกลุ่มอ้างอิง (X_3) และมาตรการเยียวยาด้านการเงินของภาครัฐ (X_4) อาจทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลทางการเงินเป็นตัวแปรเพิ่มเติม หรือตัวแปรทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนทางการเงิน เช่น การลงทุนในตราสารทุน การลงทุนในตราสารหนี้ เป็นต้น

5.3 ในมุมมองของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ตัวแปรปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ อาจเพิ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ประสบการณ์การบริหารทางการเงินด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหานี้สิน เช่น หนี้สินภาคครัวเรือน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- ภัทรกิตติ์ เนตินิยม. **วาทิชธนกิจและนวัตกรรมทางการเงิน** พิมพ์ครั้งที่ 3. 2558 สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อัญญา ชัญฉวีทย์. **วิศวกรรมการเงินในตลาดการเงินไทย**. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 1. 2553
- เอมอร เจริญทองตระกูล. และคณะ **นวัตกรรมในการพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน : แผนที่การเข้าถึงบริการทางการเงินระดับรากฐาน**. ผลงานวิชาการเสนอในงานสัมมนาวิชาการประจำปีของ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. 2558
- สมหมาย ปฐมวิชัยวัฒน์. (หน่วยที่ 9 ความเสี่ยงและผลตอบแทน) **เศรษฐศาสตร์ธุรกิจและการเงินธุรกิจ**. 2549 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุขใจ น้ำมุด. และคณะ **กลยุทธ์การบริหารการเงินส่วนบุคคล**. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2557
- เสกศักดิ์ จำเริญวงศ์. **การบริหารการเงินธุรกิจ : แนวคิดและแนวทางปฏิบัติ**. 2554 โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พงศ์ระพีพร อาภากร. และคณะ **บทบาทของระบบการเงินระดับฐานรากในการส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงิน**. สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน. 2554
- เอม เจริญทองตระกูล. และคณะ **นวัตกรรมในการพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน : แผนที่การเข้าถึงบริการทางการเงินระดับฐานราก**. 2558 ผลงานวิชาการเสนอในงานสัมมนาวิชาการประจำปีของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. สำนักเศรษฐกิจการคลัง.
- เชาร์ เก่งชน. และคณะ **การลดข้อจำกัดในการเข้าถึงเงินทุนในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย**. 2557 สัมมนาวิชาการประจำปี 2557 ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ปัทมาวดี โปชนกุล ชูชุกิ. และคณะ **โครงการศึกษาและจัดทำเครื่องมือประเมินตนเองขององค์กรการเงิน ฐานรากเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการทางการเงินและสวัสดิการชุมชน** ระยะที่ 2.
- วันชัย ธรรมสังการ. และคณะ **กระบวนการปรับเปลี่ยนกองทุนการเงินชุมชนสู่ธนาคารหมู่บ้าน : ในอดีตและปัจจุบันเพื่ออนาคต**. ศูนย์วิจัยพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2552

กรมการค้าข้าวกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องความหมายของข้าวอินทรีย์ หัวข้อองค์ความรู้เรื่องข้าว

“ความหมายข้าวอินทรีย์” สืบค้นจาก http://www.brrd.in.th/rkb/data_rice_xx_organic_new_html.

เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2554 .

ชลัษฏพร อมรวัฒนา. 2539. **เศรษฐศาสตร์มหภาค**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชาโรณี ฉัตรไชยสิทธิกุล. 2543. **การวิเคราะห์การออมของครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์. 2544. **การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows**. ขอนแก่น:
โครงการผลิตตำรา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2537. **การสำรวจพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย**.
กรุงเทพมหานคร: ธนาคารแห่งประเทศไทย.

ณริต บันชัย. 2555. **การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนโครงการส่งเสริมการปลูกข้าวอินทรีย์เพื่อการ
ส่งออกของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ดนุวัต เพ็งอ้น. **คู่มือการผลิตพืชอินทรีย์**. อาคารเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สุนัย
เทคโนโลยีชีวภาพ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ หน้า 1 เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2554

แดน พูแสง. 2544. **ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อมของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ใน
จังหวัดพะเยาและเชียงราย**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เทิดศักดิ์ รัญจวน. 2553. **การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์การผลิตข้าวอินทรีย์และข้าวทั่วไปของเกษตรกร
อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ปีการเพาะปลูก 2550/2551**, วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. 2548. **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร: บริษัท วี.อินเตอร์ พรินท์ จำกัด.

นียดา จันท์มาศ. 2546. **การวิเคราะห์รายได้และรายจ่ายของข้าราชการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน**.
วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประพันธ์ เสวตนันท์. 2540. **ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปรีดา นาคเนาวิทิม. 2541. **เศรษฐศาสตร์จุลภาค 1**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ปัทม์ สภาวรัตน์ภิญโญ. 2546. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของการเลี้ยงกุ้ง.
- พัชรินทร์ วงศ์ใหญ่. 2551. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของธุรกิจเลี้ยงกุ้งกรรม ใน
อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย.
- พินิตย์ กิ่งสอน. 2551. ศักยภาพการผลิตและการตลาดข้าวอินทรีย์ กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรอินทรีย์
เชียงใหม่ จำกัด. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- พิสิษฐ์ อูไรรงค์. 2550. การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินของการลงทุนเลี้ยงกุ้งกรรมกามในจังหวัด
สุพรรณบุรี.
- พาวิชช์ รัตนโกมล. 2526. พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย. ภาคนิพนธ์เศรษฐศาสตร์
มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ภราดร ปรีดาศักดิ์. 2547. หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มลธิวา โสมะ. 2552. ทศนคติของผู้บริโภคในอำเภอเมืองเชียงใหม่ที่มีต่อข้าวอินทรีย์. การค้นคว้าอิสระ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ยุทธ ไกยวรรณ. 2545. พื้นฐานการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- เยาวเรศ ทับพันธุ์. 2551. การวางแผนและประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ราชกิจจานุเบกษา. 2548. เล่มที่ 122 ตอนที่ 86 ก, หน้า 4.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. 2545. หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทย
วัฒนาพานิช จำกัด.
- ศานิต แก้วเอี่ยม. 2538. เศรษฐศาสตร์การผลิตทางการเกษตร. กรุงเทพมหานคร: คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศุภชัย สุทธิเจริญ. 2551. การยอมรับการปลูกข้าวอินทรีย์โดยใช้ข้าวกล้องพันธุ์หอมแดงของเกษตรกรใน
อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ, การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)
สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย “ข้าวอินทรีย์ : ศักยภาพการตลาดที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง” สืบค้นจาก
www.positioningmag.com เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2554.
- สันติยา เอกอัคร. 2546. เอกสารคำสอนวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค I. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์,
คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2545. การใช้สถิติในงานวิจัยอย่างถูกต้องและได้มาตรฐานสากล.

กรุงเทพมหานคร: บริษัท เฟื่องฟ้าพริ้นติ้ง จำกัด.

เสาวลักษณ์ ธรรมทีปกุล. 2538. พฤติกรรมการออมครัวเรือนเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและ

สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.). วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2550. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครัวเรือนเกษตรกร. กรุงเทพฯ:

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

สำนักงานเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทย.

กรุงเทพฯ.

เสาวลักษณ์ ธรรมทีปกุล. 2538. พฤติกรรมการออมของครัวเรือนเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. วิทยานิพนธ์

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Edmand, Michael R. 1983. **Macroeconomic: Theory and Policy**. Upper Saddle River, NJ:

Prentice-Hall.

Friedman, Milton. 1970. **A theory of the consumption function**. New Delhi: Oxford & IBH.

Gujarati, Demoder. 1995. **Basic Econometrics Edition3**. New York: Mcgaw-Hill.

Pakorn Vichayanond and Chalongphob Sussangkarn. 1994. "Mobilization of Domestic

Saving" **Reserch and Information Development for Macroeconomic Policy**

Formulation. Pp.1-42.

Rod Alessie, Annanmaria Lusardi and Arie Kapteyn. 1999. "Saving after Retirement: Evidence

from three Different Surveys" **Labour Economics**. Pp. 277 – 310.

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ – นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์กมลวรรณ พิมพ์แพทย์
ชื่อ – นามสกุล Asst.Prof. Kamonwan Pimpat
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน
3. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
86 ถนนพิษณุโลก แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0-22829101 ต่อ 2112 081-3145999
e-mail kamonwanfinance@hotmail.com
5. ประวัติการศึกษา บธ.ม. (บริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
บ.ธ. (การเงินการธนาคาร) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
ไม่มี
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
  - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย: ชื่อแผนงานวิจัย
  - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย
    - 7.2.1. พฤติกรรมการบริโภคและการออมไว้ในยามฉุกเฉินของครัวเรือนภายใต้ความไม่แน่นอนของรายได้: กรณีศึกษาเกษตรกรชาวสวนทุเรียนจังหวัดนนทบุรี
    - 7.2.2. แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินชาวนาในเขตทุ่งกุลาร้องไห้
    - 7.2.3. การพัฒนานวัตกรรมทางการเงินอย่างยั่งยืนของเกษตรกรในเขตภาคกลางตอนล่าง
  - 7.3 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว
    - 7.3.1 พฤติกรรมการบริโภคและการออมไว้ในยามฉุกเฉินของครัวเรือน ภายใต้ความไม่แน่นอนของรายได้: กรณีศึกษาเกษตรกรชาวสวนทุเรียนจังหวัดนนทบุรี
    - 7.3.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินชาวนาในเขตทุ่งกุลาร้องไห้
    - 7.3.3 การพัฒนานวัตกรรมทางการเงินอย่างยั่งยืนของเกษตรกรในเขตภาคกลางตอนล่าง
    - 7.3.4 การจัดการนวัตกรรมและภูมิปัญญา การเปลี่ยนผ่านของสถาบันการเงินชุมชนเขตภาคกลางตอนล่าง
  - 7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ

ผู้ร่วมโครงการวิจัย

1. ชื่อ – นามสกุล   นางสาวกรรณิการ์ จะกอ
    ชื่อ – นามสกุล   Miss Kannika Jakor
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน
3. ตำแหน่งปัจจุบัน   อาจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
    86 ถนนพิษณุโลก แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
    โทรศัพท์ 0-22829101 ต่อ 2112 081-3145999
    e-mail ninninan11@hotmail.com
5. ประวัติการศึกษา   บธ.ม. (บริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
    บ.ธ. (การเงินการธนาคาร) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
    ไม่มี
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
  - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย : ชื่อแผนงานวิจัย
  - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย
    - 7.2.1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษา ดัชนีราคาหุ้นกลุ่มธนาคาร
  - 7.3 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว:
    - 7.3.1 การลงทะเบียนเรียนและชำระค่าเล่าเรียนผ่านระบบ application กรณีศึกษา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
    - 7.2.2. การจัดการนวัตกรรมและภูมิปัญญา การเปลี่ยนผ่านของสถาบันการเงินชุมชนเขตภาคกลางตอนล่าง